

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek och är fritt att använda. Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library and is free to use. All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

ILLUSTRERAD TIDNING

IDUNN

FÖR · KVINNAN · OCH · HEMMET ·

GRUNDLAGD AV
FRITHIOF HELBERG

UTGIVARE:
BEYRON CARLSSON

UPPLAGA **A**

N:o **48**

DEN 30 NOV. 1924

PRIS: 35 ÖRE

REDAKTÖR
EVA BERGSTRÖM

**Nobelpristagarens
maka,**
M.me Aurelia Reymont.
Se intervju i
tidningen.

K R Ö N I K A

om en förfärlig bok om vår tids ungdom.

»MITT I JAZZEN» HETER DEN OCH den är mera ett tidsdokument än en bok. Någon rolig bok är den i alla händelser inte trots att författaren både har anor från sin pappa Hazze Z. och själv i några föregående böcker visat sig som god satiriker. Han säger i företalet till den här boken att det inte varit hans mening att ge ut en munter lektyr. »Det finns nämligen ingen humor bland ungdomen och ännu mindre i jazzen.» Erik Zetterström jazzar tydligen inte men han känner sin generation och om han uppfattat den rätt och ifall skildringen inte bara träffar in på ett fåtal så må man bekymrad fråga: vad månne bliva av dessa barnen? Ty en mera tröstlös samling själstomma, flabbiga och borttokade hönshjärnor än dessa klädäckel till ynglingar och flickor i backfish-åldern vill det rätt mycket fantasi till för att få fram. Man kan bli mörkrädd för mindre. Boken börjar med en ungdomsbjudning — barnbal hette det visst förr i tiden men det skulle naturligtvis inte gå för sig nu när det är fråga om damer och herrar på femton, sexton ja ända upp till sjutton år. Lilla Berit har sin sötaste klänning på sig. Den är i skärt som går så bra ihop med de små röda rosor på kinderna.

»Tänk så frisk flickan ser ut, hon är ju riktigt rödblommig», säger tant Ant. Varuppå lilla Berit tänker: »Så bra att jag köpte lite rött också och inte det där vanliga vita pudret.» Berit har varit på nästan varenda revypremiär sen hon var tio år — pappan ä' så bussig i fråga om sånt där, vittnar hon själv — och hon kan alla melodier och refränger och vet på pricken vilket år de voro i svängen. 1917 var det »Putte satt på taket», sen kom »Mitt svärmeri» och »Har du fått en knapp i västen», sen var det »Whispering» och så »Jazzgossen» och efter den var det »Släckta fyrar», som ä' så flott så man kan dö, och i år är det »Han har min sympati» och »Kom som du ä'».

Berit har naturligtvis sitt hår kortklippit i nacken precis som en pojke. Varenda människa i Paris shinglar sitt hår och då måste man göra det här också. »Nu har Bebban shinglat och Doris har shinglat och halva åttan i Brummer har shinglat, ja till och med en av lärarinnorna i den skolan där Majken går, hon har också shinglat.» Att hon är litet målad tycker hon inte gör så mycket, hon har i alla fall inte börjat med läppsmink. I Köpenhamn är, det vet hon, varenda flicka sminkad på läpparna alltsedan hon är tolv, tretton år, och det ingår i hennes uppfostran att kunna göra det riktigt bra. Tills vidare vet hon bara att väninnan Viola här hemma begagnar läppsmink. Men så är Viola inte en ledsam typ som Annie Karlsson, en sådan där flicka utan passioner, utan någon

glöd. Hon tänker bara på sina läxor och försöker få flera växter än alla andra flickor. Hur en pojke ska kunna bli kär i en sådan där maskin förstår inte Berit. Hon saknar ju all kvinnlig charme. Tacka vet jag Strandvägens stolthet Greta Hultblom. Hon är flott så man kan dö och drar både med kadetter och en grabb som går på Dramatens elevskola och som har ögon stålgrå som Ramon Novarros, han som spelade sheik på Sibyllan, det minns ni välan.

Den som skall hålla danstillställningen är unga herr Klas eller rättare hans pappa och mamma. Då Klas passerat sin femtonde födelsedag har han börjat undergå en förändring. Först var han precis så frisk och sund och enkel som en pojke skall vara. Men nu stod han framför spegeln en kvart om morgnarna och tog av mammans brillantin och pappas hårvatten, lade byxorna under pressjärn och skämdes för skolmössan utan skulle ovillkorligen ha hatt som han förresten såg löjlig och lillgammal ut i.

Dansen är i gång och mamman har satt fram ett stort bord med saft och vatten, citronil och sockerdricka. Pojkarna knuffa varann i sidorna och tycka att det ser dystert ut med drickat. Lyckligtvis har en av

dem varit förtänksam och han vinkar på sin kamrat. De båda pojkarna försvinna för en stund. De gå ut i tamburen och i sin överrocksficka tar den ene fram en plunta, en riktigt stor en, som rymmer nästan en tredjedels liter. I den andra fickan har han glas, »gamla antika» glas, som länge saknats i hemmet. Man håller upp fulla glas, tömmer tre fyra stycken och kommer sedan in i balsalen rödbrusiga och uppspelta. Nu skola de ha roligt, nu ha de kommit i humör, hej här ska jazzas.

Dansen blir allt vildare och mera vågad. Klockan börjar gå på småtimmarna och den trötta mamman längtar efter att det skall vara slut. Nog visste hon att ungdomen var förvildad men att den såg ut på det här viset, det hade hon aldrig kunnat drömma om. Det var annat än i hennes barndom då man klädde sig enkelt och naturligt och då pojkarna satte en ära uti att avhålla sig från sprit, medan det nu bestämt var en merit att dricka.

Äsch, invänder en av de unga herrarna själva, dom pratar så mycket om att ungdomen nu för tiden är fördärvad, men dom skulle ta och titta ett tag på en del fullvuxna. Man törs ju knappt gå in på någon danslokal utan att stöta ihop med några farbröder, som ä' ute och roar sig. Jag tycker för min del att de äldre äro minst lika fördärvade som vi och dom har ju inte ursäkten att dom håller på å rasar ut, för då bör dom väl ha hunnit med.

Så låter ungdomens försvarstal. Det är visserligen sant att i alla tider ha de äldre haft benägenhet att voja sig över »vår tids ungdom» och haft lätt att glömma att de visst inte voro så exemplariska själva i den åldern. Det är väl inte heller så farligt med en del ungdomsdårskaper. Men trots det ger boken en ganska kuslig bild av det uppväxande släktet. Atminstone inom det medelklassens Stockholm som skildringen gäller. Är den sann så tycks det inte vara en dag för tidigt för föräldrarna att strama åt de tydligen alltför slappa tyglarna. Och skolorna borde tänka på att det finns viktigare uppgifter än att proppa i eleverna en massa lärdoms-kram. Om de tittade mindre i böckerna och mera på ungdomen själv skulle de bestämt göra samhället större gagn.

Men medan vi äro i reformtagen kunde det inte skada att vi äldre också föreginge med gott exempel. Den pappa som inte kan se en treaktspjäs på teatern utan att i mellanakterna stilla sprittörsten ur en fickplunta är kanske inte den allra mest lämpliga att servera moralkakor till unga herrns grogg.

I passed by your window . . .

En översättningstävlan.

Om översättningar och översättningars värde och riktighet ha meningarna alltid varit delade. »En skald skall översättas av en skald», menade fransklassikerna, »Trogn översättningar äro inte alltid vackra och vackra inte alltid trogna», förklarade några decenniärer senare Tegnér. Att till sitt eget språk överflytta en dikt, vars stämningvärde talar till beslätade känslor inom en själv, är en sysselsättning, som särskilt lockat kvinnliga amatörpoeter. Förvissad, att åtskilliga sådana finnas bland Iduns läsarinor, inbjuda vi här till en pristävlan av översättningar. Dikter på franska, tyska och engelska komma att inflyta i följande nummer och för den bästa översättningen, som sedan publiceras i Idun, lämnas ett pris bestående av en bok efter pristagarens eget val och till ett värde av högst femton kronor. Början göres med dikten:

I passed by your window,
When the morning was red
The dew on the rosebud,
The lark overhead
And oh, I sang softly,
Though none could hear,
To bid you good morning,
Good morning, my dear.

I passed by your window,
In the cool of the night
The lilies were watching
So still and so white
And, oh, I sang softly
Though no one was near
Good-night and God bless you,
God bless you, my dear.

Celestini

»TEKÅ» Zinkputs

NOBELPRISTAGARENS MAKÅ

INTERVJU MED FRU REYMONT. FÖR IDUN AV SOPHIE DE BONDY.

JAG BESÖKTE FRU REYMONT några timmar före den utrikes resa som familjen stod i begrepp att företaga. Den berömde författarens hustru har de sista dagarna varit särskilt upptagen eftersom hon i varje enskildhet måste förbereda resan för att i möjligaste mån underlätta överfarten för den sjuke pristagaren.

»Ni förlåter mig säkert,» med dessa ord mottog mig fru Reymont, — »att jag så i sista ögonblicket tar emot er, men det har under dessa dagar varit omöjligt att få ett ögonblick till övers. Det skulle glädja mig mycket om jag kunde säga något som kunde intressera svenskarna, desto hellre som jag vet hur välkommet varje framsteg inom kulturen blir mottaget i Sverige. Vår store Sienkiewicz slutar sitt arbete »Med eld och svärd» med de orden: »Mannens rykte lyser över kvinnan som solen lyser över jorden.» Jag vet att det är just detta jag har att tacka för att den svenska pressen vänder sig till mig. Närhelst och i den mån jag kan, står jag till er tjänst.»

Min första fråga gällde hr Reymonts hälsa.

»Min man har gått igenom en svår lunginflammation. Denna sjukdom har medfört en försvagad hjärtverksamhet. Under åtta veckor har min man enligt sina läkares råd inte lämnat sängen. Först i dag har han fått stiga upp eftersom vi om ett par timmar skola anträda vår resa. Ända tills nu ha läkarna förbjudit till och med de närmaste vännerna att besöka honom för att han i fullkomlig ro skall kunna hämta krafter för överresan. Ett par konsultationer med vår berömde specialist ha nämligen givit vid handen att endast ett längre

Den polske skriftställaren Wladislaw Reymonts fru är född i Warschau. Efter avslutad skolgång flyttade hon till Krakau där hon ägnade sig åt studier i målarkonsten. Där ingick hon 1902 äktenskap med Wladislaw Reymont. Bröllopsresan förde det unga äkta paret till Frankrike där en del av arbetet "Bönderna" tillkom. Senare genomreste fru Reymont med sin man Frankrike, Italien och Spanien. Under kriget uppehöll sig makarna i Polen. Författarens hustru tillbringar så gott som hela året på sitt gods "Kolaczkowo" i distriktet Posen. Fru Reymont ägnar mycket tid åt litteraturen; hon har sålunda översatt flera engelska och tyska verk till polska. Tack vare hennes arbete ha Kipling, Hughes, Hearn och Altenberg kunnat utgivas på polska. Iduns korrespondent i Warschau sänder härstående intervju med den berömda författarens maka.

uppehåll i ett varmare klimat kan återställa min mans hälsa. Hans tillstånd just nu tillåter honom resa till Södern men naturligtvis inte utan de största försiktighetsmått.»

»Vad är resans närmaste mål?»

»Nizza. Där skola vi stanna en tid, åtminstone till våren, sedan hoppas jag att man skall kunna finna nya utvägar.»

»Härav sluter jag att vi inte kunna vänta få se pristagaren i Stockholm den 10 december.»

»Tyvärr kan detta inte komma ifråga.

För det första vore för honom resan från Nizza till Stockholm i det tillstånd, vari han befinner sig alldeles omöjligt, och dessutom kunde ombytet av klimat ha de svåraste följder för hans hälsa.»

»Men naturligtvis tänker ni och er herr gemål att besöka Stockholm?»

»Säkert. Vi resa alldeles bestämt till Sverige, så snart blott min mans hälsa tillåter det.»

»Känner ni till Sverige?»

»Nej, ännu inte, men vi glädja oss mycket åt detta besök. Ni vet hur man här i Polen intresserar sig för Sverige och hur högt det blir uppskattat. Jag är övertygad att vi där skola lära oss mycket nytt och lära oss mycket om den svenska nationen. Jag hoppas att detta land kommer att ge min man nya idéer och jag skulle bli lycklig om uppehållet i detta vackra och högt kultiverade land kunde inspirera honom till nya verk.»

»Skriver er man just nu något nytt?»

Jag hade knappt uttalat frågan, förrän författaren inträdde och själv besvarade den:

»Jag arbetar nu på en stor roman med amerikanskt motiv under titeln: »I främmande land.»

»Min man har nämligen två gånger varit i Amerika och har lärt känna landet väl», tillade fru Reymont.

Hr Reymont tycktes mig något blek men beundransvärt energisk i betraktande av den långa tid hans sjukdom varat. Jag ville inte längre taga makarnes tid i anspråk utan tog avsked med en hjärtlig önskan om lycklig resa och snart tillfrisknande för den polske nationalskalden.

SOPHIE DE BONDY.

VON SNECKENSTRÖMS

MARIKA STJERNSTEDTS NYA BOK.

MARIKA STJERNSTEDT ÄR ICKE en sagoberätterska, hon är en livsskildrare. Hennes skildringsform är den gammaldags romanens: de personer hon berättar om äro många och åren hon omspinner långa. Stilen är strängt episk, nästan historisk, för det mesta refererande, men då och då belyst av citatens blixtljus, här en situation eller ett samtal. Det är till och med icke gjort efter modern historisk metod, där länk fogas till länk i händelsernas, tankarnas och förmöjelsernas långa kedja, utan enligt den hederliga retrospektiva metoden, då man i varje ögonblick förstår, att skildraren själv sitter inne med alla kunskaper, men utlevererar endast en del av dem. Icke för att det andra är oväsentligt, men för att det bleve för långt att berätta allt.

Den refererande stilen avbrytes då och då av en vacker lyrisk eller poetisk beskrivning, av ett psykologiskt biutsprång, vilket allt lyser upp den kanske något tunga, i hennes senaste bok med bibelspråk späckade skildringen. Dessa utsprång äro sedan gammalt ett av Marika Stjernstedts styrka. Det gäller såväl själanalysen, som

Marika Stjernstedts senaste roman med aktuella religiösa företeelser som motiv, sedda med författarinns vanliga psykologiska skarpblick, göres här till föremål för en granskning av d:r Alma Söderhjelm.

det kloka iakttagandet av de yttre företeelserna. Miljön är hennes styrka. Hennes skildring av ett stillastående landskap och en trafikgata i en storstad ger ofta läsaren mera behållning än de olika momenten i händelseförloppet utveckling. Hennes berättarform saknar dramatiskt inslag. Ibland önskade man litet mer av både situations- och replikdramatik.

Men om Marika Stjernstedts skildringsform är av det gamla goda slaget, och hon därför icke kan nämnas bland de moderna författarna, så betyder detta icke att hon vore otidsenlig. Tvärtom. Det finnes få författare som till den grad äro i samförstånd med sin egen tid. Ty om hon även kanske icke står med båda fötterna i tiden, så vet,

hon i stället på pricken vad tiden fordrar. Ur sitt förråd av kunskap om livet och människorna, tager hon med otroligt säker instinkt fram vad hennes lyssnarskara för ögonblicket vill höra. Man kunde kalla henne opportunist, men det vore kanske icke rättvist, ty hennes samband med tiden sitter helt säkert djupare än så. När tiden dyrkade konstnärligheten och upphöjde individen till gud, utför Marika Stjernstedt en smula vågade individuella konstnärsromaner, när kriget kom, blev hon krigskvinna och krigsskildrare, när sedan reaktionen inträffade mot krigsårens litterära och individuella excentriciteter, skrev hon den verkligt oskyldiga romanen Ullabella. Och nu är det kanske icke så mycket varken ett hugskott, eller ett utslag av hennes författarpersonlighet och litterära kynne, som gör att hon skriver en religiös roman. Den är blott ett typiskt utslag av den religionens renässans, som ligger i luften.

Denna nya bok, »Von Sneckenströms», har sin styrka i den skickliga kompositionen, i de kraftigt och säkert gjorda natur-

(Forts. sid. 1251.)

H. E. EKSTRÖMS JÄSTMJÖL

“KNOLLRIGA MAMSELL'N”

ULLA WINBLAD I VERKLIGHETEN. AV BIRGER MÖRNER.

Ulla Winblad, "nymf och prästinna i Bacchi tempel".

SKULLE NÅGON VILJA FINNA svenska namn för de respektive solitärerna i den sjujärna av svenska kvinnor, som djupast trängt in i vårt folks medvetande, torde antagligen de sex första stjärnorna komma att benämnas:

- Heliga Birgitta,
- Karin Mänsdotter,
- Drottning Kristina,
- Fru Lenngren,
- Jenny Lind,
- Selma Lagerlöf.

Kanske dock att denna lista icke är alldeles säker. Vid en folkomröstning är det möjligt att något av dessa namn icke skulle vinna majoritet. Men en stjärna återstår — den sjunde. Och hon skulle icke falla, även om det under jordelivet varit henne ett nöje:

Ulla Winblad.

Vid sidan av sin heliga systerstjärna Birgitta och lilla Karins spröda blondhet är hon av dessa fem fruar och två fröknar en av de tre gestalter, kring vilka spunnits legenden. De ha nämligen av folkfantasi flyttats över i ett annat plan, blivit till sång och saga.

Alla tre ha de i vår tid åter kommit på dagordningen. Kanske har aldrig intresset för dem kunnat noteras högre, åtminstone har väl aldrig förr så målmedvetna forskningar rörande dessa trenne kvinnors liv utförts som just i våra dagar.

Vad den »knollriga mamsell» eller »Petter» beträffar (under vilka benämningar kvinnans person Maja Stina Kiellström ofta gick i verkligheten, medan hon i dikten nämndes Ulla Winblad), tycker man nästan att det är synd att det nu så här långt efteråt skall röras i hennes privatliv. Sedan 136 år tillbaka ligger vaktmästaren Eric Lindståhls kära maka Maria Christinas jordiska rester på Maria kyrkogård. Och nu rota de lärda herrarna i protokoller och luntor för att hitta minsta detalj till kännedomen om hennes jordeliv, och allt vad de

Hos Bellman var hon den graciösa och förföriska Ulla Winblad, som alltid skall leva i sång och världsrykte — i verkligheten var hon en liten mamsell av mera tvivelaktigt slag, som nog helst såg att hennes privataffärer inte lades upp i dagsljuset. Nu leta dock de lärda herrarna fram hennes bild ur gömmorna och presentera för oss den.

finna blir egentligen endast belägg på, att hennes levnad icke varit fullt så respektabel, som den utomstående kunnat önska.

Liksom Zolas Nana växte upp ur Pariser-rännstenarnas smuts till en strålande blomma med giftig doft, steg mamsell Kiellström upp ur gamla stadens gränder. Hon blev också till ett blomster, men hon lyckades aldrig inom sitt något tvivelaktiga verksamhetsområde stiga till högre rang än »mademoiselle av sämre sorten». Och ändock levde hon i de lätta damernas svenska guldålder. Äkte inte slinkan Slotsberg till Hedvig Elisabeth Charlottas förtvivlan i galavagn med Hertigens av Södermanland livré? Bodde inte mamsell Hagman i Hertig Fredrik Adolfs egen våning? Men den stackars knollriga fick stanna beskedligt nere på det s. k. lägsta planet i ett os av knaster, stekt fläsk och finkel, endast någon enstaka gång torde de sköna näsvingarne angenämt ha bragts att skälva vid en doft av rosor, kräftor eller stekt kyckling.

Det var under ogifta Kiellströms debutår i det Stockholmska utelivet, som hon på 1760-talet råkade göra bekantskap med en musikalisk extra ordinarie vid namn K. M. Bellman. Det var en herre med dåliga affärer, och deras förbindelse tyckes hava varit av ganska tillfällig art. Men på den poetiska slarvern tycks hon dock ha gjort ett starkt intryck, ja, det förefaller som hade hon småningom, utan att hon kanske visste det, genom sin unga fägring, sitt antagligen sprittande humör och sin nästan otroliga sorglöshet kommit att på hans ingenium verka uppeldande. Och så blev hon för honom till Ulla Winblad. Den fattige extraordinarien, som inte hade tillfälle kosta på henne en ny stubb för fyra plåtar, kastade över hennes skuldror en kappa, som hon inte kunde se, ty den var vävd av toner och glans och som utan att hon skulle förstå det, ägde förmågan att giva hennes unga kropp odödlighet.

Vackra visor äro aldrig långa och mamsell Kiellströms klang- och jubelår på Gröna Lund och i den goda Platskans väntsal blevo icke så många. Kanske var det för att börja ett nytt liv som ärbär hustru hon räckte sin hand till nyutnämde sjötullsbesökaren Nordström och med honom avflyttade till Norrköping?

Denna för svenska förhållanden betydande stad har gjort sig berömd för stor flit, för ylle, papper och filantropiska inrättningar men knappast i fråga om lyrik. Var mellan Ystad och Haparanda skulle en svensk sångmö ha känt sig mer främmande än i Norrköping, hade hon också så beskedliga anspråk på sociala och ekonomiska

En samtida silhuett av Ulla Winblad.

villkor som nygifta madam Nordström? Hennes liv därnere tyckes också hava blivit ganska enformigt, endast då och då avbrutet av något litet slagsmål eller gräl med grannhustrurna i närmaste gränd. Och hennes käre man var ju ett få och en bråkmakare av Guds nåde! Det gick väl an, så länge han använde sina orubbliga kroppskrafter för att i ordets verkliga betydelse nedslå varje försök att om madam Nordström använda okvädigsordet »Ulla Winblad». Det erinrade ju obehagligt om tullbesökarhustrun Nordströms tidigare, mindre regelbundna liv och om den förslupne hovsekreteraren Bellman, som med sina omotståndliga visor vållat henne så mycken förtret. Men då Nordström i fyllan och villan började slåss både till höger och vänster och det bara för nöjet att slåss, blev det outhärdligt. Nordström syltade allt mera in sig, gång på gång fick han böta hos polisen och han vanskötte sin tjänst. Då Gud omsider tog hans själ just vid ett tillfälle, då han satt inne på finkan, drog förvisso hustru Nordström en suck av lättnad.

Den högtbedrövade änkan återvände nu till skådeplatsen för sin ungdoms triumfer och än en gång svängde hennes röda klack på Gröna Lund. Men åren hade gått, och Ulla hade deklinerat.

Det är kanske i resignation häröver som hon nu beslutar inträda, icke i kloster, men i ett nytt äktenskap. Den lyckliga brudgummen är fjorton år yngre och bär titeln extra kallrättsbetjänt. Men liksom den föregående prinsgemålen var han tyvärr en fyllkaja, och Ullas nya äktenskap blev en ny orostid. Då och då råkar hon i klammeri med polisen, likaså hennes man.

Bland trattar och tunnor bakom en disk, som dock var hennes egen, dalade så hennes sol. Fast hon ännu inte var gammal till åren, hade hon överlevat sig själv. Tiden var nu en annan. Kung Gustav (Gud fröjde hans själ) var död, det var ju en förfärlig karl den Anckarström! och död var

(Forts. sid. 1252.)

FOTOGRAFERA MED EN KODAK OCH KODAK FILM

OBS! NAMNET - EASTMAN KODAK COMP. - PÅ KODAK KAMEROR OCH FILM

ALLA FOTOGRAFISKA ARTIKLAR, FRÄMKALLNING OCH KOPIERING BÅST GENOM

HASSELBLADS FOTOGRAFISKA A.-B. GÖTEBORG · MALMÖ · STOCKHOLM

E F T E R R I D Å F A L L E T

ETT TENDENSDRAMA, INTRESANT som uppslag men utan rötter i vårt kalla och nyktra land, kan man benämna Eugène Brioux's treaktare »Advokaten», som i fredags hade premiär på Dramatiska teatern. Det är gjort av en skicklig skribent som vet att hålla publikens intresse spänt ända till slutet, trots en hel del långa, stilistiskt tunga resonemang. Stycket är egentligen en brottmåls historia om den pinade fru Coudrais' »skyldig» eller »icke skyldig» till mordet på sin man, men det har en djupare syftning än själva handlingens mer eller mindre intrasslade förlopp. Författaren riktar sin udd mot den juridiska värtalighetens flödande svammel och den franska juryns benägenhet att låta sig påverkas av en durkdriven försvarsadvokats ordfyrverkeri. För att belysa detta låter han Martigny vara kär i sin klient. Han åtar sig målet fullkomligt övertygad om hennes oskuld men finner snart att han fått en hopplös sak att försvara. Innan rättegången börjar vet han att hon är mörderskan och det är just här Brioux träffar den ömma punkten. Advokaten, som för övrigt är hederligheten själv, tvingas nu att hålla ett i oratoriskt hänseende glänsande anförande inför rätten vilket har till följd, att den skyldiga förklaras oskyldig. Fru Coudrais har emellertid tegat envist hela tiden. Det har således gällt för Martigny icke blott att tala mot sitt eget bättre vetande utan också att övervinna sin klients motstånd. I det avgörande ögonblicket är det inte bara kärleken, som blir drivfjädern för hans handlingssätt, utan fastmer viljan att segra för segerns egen skull. När han vinner slaget förlorar han samtidigt aktningen för sig själv. Värtaligheten har triumferat på samvetets bekostnad och han vägrar till en början att råka sin klient, som kommer för att tacka honom. Först i avskedets ögonblick lättar hon på slöjan kring mordet. Det är sant att det var hon, som avlossade revolverskottet, men hon gjorde det för att rädda den man hon höll

Karin Molander och Lars Hansson i Advokaten.

av från sin make, vilken i ett anfall av svart-sjuka hotat att dräpa en inbillad rival. Denne var ingen annan än Martigny. Men nu äro de medbrottslingar båda och deras vägar måste skiljas. Hon lämnar honom förkrossad under den Pyrrhusseger, som för alltid avlägsnat dem från varandra.

Jämsides med denna centrala handling löper en annan: två olyckliga fäders kamp om sina barns heder. Det är fru Coudrais' far och svärfar som stå mot varandra i oförsönligt hat. Den ene söker värna sin dotters framtida anseende även sedan han erfarit att hon i själva verket är skyldig, medan den andre med näbbar och klor försvarar sin mördade sons minne. Det är också han, som sitter inne med bevisen, och efter rättegången hotar han att lägga fram dem för att få resning i målet och därigenom också advokaten fälld. Trots sitt osympatiska yttre har han ändå i grund och botten ett gott hjärta som slutligen veknar och får honom att till motståndaren överlämna de ödesdiga dokumenten. Fru

Coudrais går fri och alla upprörande familjeinteriorer, som Martigny obarmhärtigt blottat för att låta hennes man framstå i en så ofördelaktig dager som möjligt inför juryn, förbli ovederlagda.

Skådespelet intresserar, men någon rikare behållning eller högre lyftning får man inte. Det verkar en smula förlegat och det har sina rötter i en allt för typisk fransk miljö, okänd här hemma, för att verkligen kunna gripa som det allmänmänskliga tendensdrama författaren säkerligen velat göra det till. Våra domstolar se ju (lyckligtvis) ut på ett annat sätt och Justitia pratar man inte omkull i första taget. Kvällen blev emellertid lyckad tack vare den utmärta ensemblen, som teatern skickade i elden. Främst Lars Hansson. Hans advokat var kanske inte så mycket typen för en provinsiell lagvrängare i det vackra Frankrike, men så mycket mer mänsklig. Hänförelse och lidelse präglade framställningen, »le feu sacré» för yrket fanns där också jämte en manlig resignation inför det oundvikliga. Han sekunderades förträffligt av Karin Molander, en blid uppenbarelse i svart och vitt, som visserligen inte hade så mycket att säga men som gjorde sin relativt korta fast ändå betydelsefulla roll med innerlig trovärdighet, lagom gråtmild och rörande som stycket fordrar. Ivar Nilsson och Gösta Hillberg voro de båda fäderna, ömsom uppbragta, ömsom djupt förkrossade, och Bror Olsson en gammal varmhjärtad, omutlig lagpedant, representerande en förgången tids förlegade rättsuppfattning. Julia Håkansson hade knappast skäl att rosa sin uppgift men gjorde ändå vad som kunde göras av rollen.

Publiken var intresserad och hyllade advokatens utmärkte framställare.

Cleves!

KVINNORNA UTE I VÄRLDEN

AV ANN MARGRET HOLMGREN.

Marguerite de Witt Schlumberger. De franska kvinnorna ha lidit en oersättlig förlust genom sin främsta kvinnosaksledarinnas frånfalle. Förlusten sträcker sig till hela den internationella rösträttsalliansen. Redan vid den internationella rösträttskongressen i Budapest 1913 invaldes m:me Schlumberger i alliansens styrelse, och 1920 blev hon dess förste vice president.

Ingen som deltog i den internationella rösträttskongressen i Stockholm 1911 kan ha glömt den franska delegationens ståtliga och vackra ordförande, m:me Schlumberger. Hon hade då för blott ett par år sedan inträtt i rösträttsarbetet i Frankrike, men blev alltsedan dess den franska rösträttsrörelsens främsta kraft.

Hon var ordförande i »Union Française pour le Suffrage des Femmes». Hon var också ordförande i kvin-

nornas union för Nationernas Förbund, för vilket hon varmt intresserade sig. Hon var en av Frankrikes delegerade vid den internationella kongressen i Genève rörande kvinnor och barn. Hennes strävan att förbättra kvinnornas ställning yttrade sig på många områden. Och överallt var hon bänérföraren.

I flera officiella kommittéer togs hennes erfarenhet som husmor i ett stort hus med sex barn i anspråk, något som är ganska ovanligt i Frankrike. Trots sina 70 år arbetade hon med outtröttlig iver för allehanda ideella och sociala ändamål.

Under kriget var hon en av de verksamaste i hjälparbetena för krigets offer och för flyktingar. Hon har även sedermera varit en av de mest försonliga mot de forna fienderna. För sina många förtjänster har hon belönats med hederslegionen.

Hennes bortgång betecknas med rätta av »The International Woman Suffrage News» liksom av »l'illustration» som en oerhörd förlust för såväl det nationella som det internationella kvinnosaksarbetet.

En fransk kvinnas hjältemod har enligt »Le journal officiel» firats med den mest högtidliga officiella begravning i staden Roubaix. Det var en enkel kvinna, m:me Bettremieux, föreståndarinna för en barnkrubba vid en jutevävsfabrik som hedrades så vackert. En eldsvåda hade utbrutit med oerhörd hastighet i det eldfarliga jutelagret. Hon hann nätt och jämt med egen livsfara rädda flertalet av de många små. Slutligen när blott två återstodo kastade hon sig in i lågorna för att rädda dem men omkom jämte sina båda skyddslingar.

1 kr. askar
(Palmerschoklad med orangesmak)
DELIKAT NYHET

JENNY NYSTRÖM STOOPENDAAL HAR MÅNGA MUNTRA FLICKMINNEN ATT BERÄTTA.

VI VORO VILDA MINA KAMRATER och jag, vi sprungo efter väderkvarnsvingarna och följde med dem så högt vi vågade upp i luften. Och vi klättrade på taken och kröpo in genom sängkamarfönstret till fasa för dem som sutto därinne. Vi byggde bryggor över regnussarna på gatan och när vi på sommaren badade i Kalmar sund fångade vi fiskar med händerna och buro dem i våra strumpor till en regnvattenspyts hemma på gården, där vi ville ha ett akvarium. Fiskarna dogo emellertid. »Det är för vattnet är sött», sade vår mor, och då lade vi i ett ordentligt stycke salt men fiskarna levde inte ändå, tyvärr, så att vi övergävo tanken på ett akvarium.

Två små bröder hade jag som brukade ligga bredvid varandra och jag var satt att vakta dem. Jag läste Ulfspiegel på den tiden.

När bröderna som bäst höllo på att somna böjde jag mig fram och luggade den ene. Och så efter en stund den andre. »Låt bli!» sade de till varandra, men återigen kom en liten lugg, då blevo de rasan- de förbittrade och råkade i fullt slagsmål. Pappa kom i dörren och frågade strängt: »Vad är det nu för väsen?» men då dök jag upp och räddade syndarna och fick förlåtelse för oss alla.

Det fanns verkliga sorger på den tiden, svåröverkomliga sorger som kunde tära på en i flera år. Jag hade en docka så lång som mitt pekfinger. Hennes huvud var av porslin, hennes ögon underbara och hon

Jenny Nyström-Stoopendaal som ung flicka och nu.

Konstnärinnan Jenny Nyströms första barndom förflyt i Kalmar och att hon var en yrhätta framgår av den skildring hon ger dels därifrån, dels från skoltiden i Göteborg och läroåren vid Akademien.

hette Ester efter en vacker flicka som tog lektioner i pianospelning för min far och som jag djupt beundrade. Men så, på något outgrundligt sätt, kom min Esters huvud bort. Jag sökte det överallt, i årtal saknade jag det, längtade efter det och hoppades att det skulle komma till rätta, men det kom aldrig. Det var en bitter sorg, lika allvarlig som de vuxnas.

I skolan fingo vi rita på griffeltavlor. De som ville fingo sitta inne på rasten och rita, de andra fingo gå ut och leka, men jag valde alltid griffeltavlan.

Ibland spelade vi teater och klädde ut oss. Jag hade en underkjol med röda band, den var så bra, så den fick jag alltid låna ut. Sedan ställde vi oss i en lång rad och spelade Hamlet. Vi läste vår roll högt ur var sin bok men Ofelia var enögd och såg inte så bra, därför fick en annan läsa för henne.

Vi flyttade till Göteborg och jag kom i fru Natt och Dags skola. Hon hade en syster, porträttmålaren Hilda Lindgren som var lärarinna i Göteborgs museum och där fick jag en friplats, för jag var fattig. Så fortsatte jag i Kjellbergsska flickskolan och där fick jag rita pappersdockor åt kamraterna så jag hann knappast med läxorna. En mycket vacker flicka brukade jag ofta rita av. »Ack Jenny,» suckade hon, »om jag hade ditt huvud!» — »Ack ja,» suckade jag, »om jag hade ditt!»

En gång skulle en klasskamrat ha bjudning. Hon bjöd mig, men inte min bästa vän och då sade jag också nej. Men hon visste inte vem hon fått att göra med. Min väninna och jag skickade ut bjudningskort till alla dem som inte blivit bjudna och det blev en dräplig röra. Kalasvärdinnan fick ta emot den ena efter den andra av de icke av henne bjudna och för att göra saken värre stod hon och ursäktade sig

(Forts. sid. 1252.)

DAMERNAS DISKUSSIONSKLUBB

E. F. G.

I ett nummer av Idun föreslog Celestin inrättandet av Extra Föreläsnings-Grupper, d. v. s. korta föredrag hållna ute i det fria till motvikt mot de mindervärdiga s. k. föredrag, som hållas av diverse personer i mer eller mindre välvalda ämnen.

Förslaget förefaller mycket tilltalande. Hur uppbyggligt vore det ej att få åhöra ett gott, kort föredrag i något allmän-intressant ämne utan att behöva gå och sätta sig på en föreläsningssal och sitta där en hel timme utan att vara särskilt road därav. För en tid sedan blev jag genom ett litet kort påmind om ett föredrag, vartill inträdet var satt till en krona. Jag gick dit i tanke att få höra något riktigt utomordentligt, men jag hade ej suttit där länge, förrän jag kände en stark lust att gå min väg, så tråkigt var alltsammans. I alla händelser gjorde det intet intryck på mig. Ett friluftsföredrag hade den fördelen, att det vore tillåtet att gå, då man ville, men med tanke på de förmågor, som skulle kunna ställas till Iduns förfogande för detta ändamål är det troligt att ingen ville avlägsna sig, förrän föredragets sista ord vore uttalat.

Ett förslag ville jag göra för att förena två syften med varandra, både det rent nöjsamma och det nyttiga. Varje föredrag skulle hållas till förmån för ett fattigt sjukt barn, en fattig sjuk mor eller en fattig sjuk självförsörjande kvinna. Det skulle utställas en bössa, i vilken en frivillig avgift till tack för föredraget skulle nedläggas. Den insamlingen skulle sedan utdelas genom Iduns försorg till någon av de ovan nämnda behövande. Var och en åhörare skulle säkert gärna erlagga sin tribut i glädjen över att gratis ha fått höra ett utmärkt, frivilligt åhört föredrag. Och Idun finge göra något gott igen. Och den föredragande visste sig bidra därtill.

Signel Berm.

Bör kvinnan, då hon gifter sig, lämna sin plats som självförsörjande?

Härom dagen voro några damer, alla självförsörjande, både gifta och ogifta, tillsammans. Det blev diskussion om, huruvida en kvinna, då hon gifter sig, bör överge sitt forna arbete för att helt ägna sig åt hemmet. Det var särskilt en ogift dam, anställd på livförsäkringskontor, som fordrade detta och som höll före, att det var osund konkurrens på arbetsmarknaden att icke lämna plats för yngre krafter, då man gifte sig och fick sin försörjning genom en mans inkomst. Häremot invände en entusiastisk lärarinna, vilken även som gift fortsatt med undervisning, att hon icke för allt i världen velat överge skolan för att bara sköta hemmet. Hellre ville hon ha jungfru i hemmet och få gå till skolan även fast hon var gift och få sköta hemmet på lediga stunder. Man skulle icke blanda ihop arbetena med varandra.

Nu uppstod ett sorl av opposition. Hemmet måste vanskötas, om husmodern ej alltid var med och övervakade jungfruns arbete eller hon själv skötte detsamma, och likaså måste ett arbete utomhus misskötas, då den gifta kvinnan alltid tänker på sitt hem, var hon än befinner sig. Sålunda uppstod en konflikt mellan två plikter, och var hon än befann sig, måste hon bli nervös och tröttkörd. Lärarinna sade helt lugnt, att hon dött av längtan efter arbetet i skolan, om hon måste överge detsamma. Då utbrast den ogifta: Då utgör Du ett lysande undantag av lärarinnor, ty alla de, jag känner, avsky hjärtligt skolan och beklaga sig, hur led och trötta de äro åt den. Jag tror förresten inte, att någon självförsörjande kvinna älskar sitt arbete, utan det är bara av nödvång de arbeta på kontor och i skolor.

Nu blossade t. o. m. lärarinna upp. Hon vidhöll,

att man visst kunde älska ett annat arbete än inom hemmet och inte ville lämna det för att man gifte sig. Man skulle inte blanda ihop kärleken till mannen och kärleken till arbetet. Och inte var det ens skyldighet att med anledning av sitt giftermål lämna ett arbete, som man tyckte om, för att bereda plats åt yngre krafter. Den ogifta medgav, att undantag kunde göras för dem, som av verklig böjelse valde att stanna kvar, men hon fördömde absolut dem, som gjorde det av förvärvsbegär. I sammanhang därmed påpekade hon, hur osunt det var av de s. k. familjeflickorna, som helt försörjdes av far och mor, att taga plats mot en låg lön, vilken uteslutande användes till nålpenningar och på så sätt konkurrera om platserna med de unga flickor, som äro utan hem och sålunda verkligen *måste försörja sig*. Hon beskyllde vidare herrar chefer för att de favoriserade de unga fruarna och ej fordrade samma över-tidsarbete av dem, därför att "de hade ju sina hem". Nej, bort med alla försörjda fruor från kontor och banker och fram för att bereda plats för alla de många, som förgäves söka en sysselsättning att försörja sig på.

Men antag nu, invände en i sällskapet, att ingen gifte sig utan verkligen vore tvungen att kvarstå. Eller om de blevo änkor med eller utan barn och behövde fortsätta med sitt arbete som de ogifta. Kunde man ej betrakta giftermålet som en privatsak, som inte har med försörjningen att skaffa. Hur många av våra giftasvuxna män kunna egentligen nu för tiden nödortfört försörja en hustru? Var det ej hennes rättighet att bidra till sin försörjning, om hon hade lust därtill, utan att anses osund därför?

Diskussionen pågår ännu, när detta skrives. Den slutar aldrig, emedan den intet slut kan få, så länge åsikterna ej kunna enas. Men den röjer ett djupt rotat missmod, som behärskar kvinnovärlden.

KONSTFLITENS MÖBLER, MÖBELTYGER,
GARDINER och MATTOR
skänka hemtrevnad.
KONSTFLITEN, G:la Högsolan, Göteborg.

5: -

Ett gediget och billigt praktverk
Carl Larssons: Svenska kvinnan genom seklen.
Rekv. direkt fr. Iduns Exp., Sthlm. Fraktfritt Kr.

5: -

DANSERSKAN FRÅN INDIALAND

NYOTA INYOKA ÄR KANSKE INTE PRINSESSA, MEN ÄNDÅ EN INTRESSANT LITEN PERSON.

Alldeles okänd kom hon. Och hon möttes väl allra först av den misstro som stockholmaren alltid är benägen att visa nya »stjärnor», dansande såväl som musicerande. Men lilla Inyoka behövde ej många minuter för att slå igenom hos oss.

Nyota Inyokas far var hindu och hennes mor egyptiska. Om hon har rätt till prinsessetiteln är ganska likgiltigt, själv håller hon inte alls styvt på den, men vill heller ej förneka den, — ett är i varje fall säkert: hennes lilla person är alltigenom präglad av aristokrati och den förfining som städe utmärker österlänningen av hög kast. Trots sin ungdom — hon räknar endast aderton år — är hon både beläst och berest i en grad som inger verklig respekt. Hon har gjort turnéer i Amerika, hon har jagat elefanter i Kongo och i sitt Indien är hon naturligtvis väl bevandrad. Det är av modern hon först lärt sig att dansa. Sedermera har väl en västerländsk skolning (hon är född och först uppväxt i Paris) utvecklat hennes koreografiska tekniska talang, men vid ett samtal som Iduns medarbetare hade med henne betonade hon dock ivrigt att sitt mästerskap har hon endast sina egna noggranna studier av hemlandets danstraditioner att tacka för, av dess gamla sagor och legender, av de indiska och egyptiska templens reliefer och skulpturer, samt last but not least sin speciellt orientalska träningsmetod har hon lärt allt.

»Orientaliska träningsmetod?» fråga vi intresserat.

M:lle Nyota berättar då för oss att Orientens danserskor vid sin »träning» insmörja hela kroppen med olja, för att sålunda på-

Nyota Inyoka privat.

M:lle Inyoka är ytterst noggrann med sin diet, vilken f. ö. är utomordentligt sparsam. Det kan gå dagar då hon blott förtär ett par löskokta ägg, lite rostad bröd och en kopp varm mjölk, andra dagar då hon endast äter någon fruktkompott. Kött ingår aldrig i hennes föda, fisk endast någon enstaka gång. Vin dricker hon sällan eller aldrig; däremot blev hon här i Stockholm en entusiastisk vän av vårt Ramlösavatten.

Det säger sig självt att Nyota Inyoka's uppträdande i högsta grad var ägnat att intressera våra konstnärer, tecknare såväl som målare, och det berättas, att ett par tre av våra främsta passade på tillfället

att föreviga henne med sina penslar under hennes Stockholmsbesök.

Hela huvudstaden låg ju förresten för hennes små hennafärgade fötter, och portiern på hennes hotell hade understundom jämnt arbete att avstyra eller eventuellt förmedla besök och uppvaktningar. M:lle Inyoka utlöste även beundran i bunden form: mer än ett anonymt poem — dikter av namngivna författare att förtiga — ströddes här på hennes väg och vi hoppas »Svarta Sara» ej tar illa upp, om vi här citera slutstrofen på hennes långtansfyllda hyllning till detta Österlandets barn:

Du strålande dotter av India land,
Prinsessa Nyota Inyoka!
En tränande hälsning till sol-ljusets strand
Tag med Dig från vårt Kamaloka!

»Svarta Sara» uttryckte i dessa rader bestämt många »Kamalokiters» tankar! Varför svenskarna kallas kamalokiter är inte gott att förstå, men det rimmar ju bra.

QU'EL.

»Hon kom, hon såg, hon segrade» kan man med skäl säga om den lilla indiska danserskan Nyota Inyoka, som nu för andra gången gästar Stockholm under samma säsong. Hennes lilla person intima tecknas här efter några sammanträffanden med henne i Stockholm.

verka souplessen, smidigheten i alla rörelser. Huvudvikten vid övningsarbetet lägger Österlandets danserska på träningen av armar och ben. »Ett ben skall utan svårighet kunna utföra samma rörelser som en arm», säger M:lle Inyoka, och med kändedom om hennes mirakulösa, ormliknande konststycken med armarna är det ej utan att vi häpna inför denna upplysning. »C'est portant vrai» understryker hon på sin oklanderliga franska, »och om jag än ej bemästrar dylika uppgifter, så betyder det blott att min utbildning än ej är avslutad...»

M Ö D R A B A L K E N

EN MORS HUSTAVLA.

Vad en mor bör giva sitt barn.

Sådan näring till kroppen, att denna blir sund och stark.

Sådan beklädnad, som bibehåller kroppen frisk och ej gör barnet fåfängt.

Tillfälle till friluftsliv i proportion till inarbetet.

Tillåtelse att vara glad och med förståelse deltaga i barnets glädje.

Känsla av ro och trygghet i hemmet.

Tillfälle att utveckla sina personliga anlag.

Känslan av, att mor alltid vakar över barnets handlingar.

Förståelse för barnets förtroenden på gott och ont.

Rimligt straff i proportion till förseelsen.

Förtroende för barnets goda vilja och dess sanningssägande.

Tillåtelse att fråga och säga sina tankar, även om de äro barnsliga.

Aktning för barnets finkänslighet.

Ett gott föredöme i tankar, ord och handlingar.

Vad en mor bör fordra av sitt barn.

Inga orimligheter men lydnad för både skrivna och oskrivna lagar.

Uppriktighet och sanningssägande.

Ett visst mått av verksamhet varje dag.

Vänlighet och fördragsamhet mot syskonen.

Aksamhet om andras egendom lika väl som den egna.

Plikttrohet och ordningsamhet.

Hjälpsamhet mot de svagare.

I vilken riktning en mor bör påverka sitt barn.

Att icke missbruka sin frihet.

Att icke onödigtvis kasta sig i fara.

Att icke häna och förlöjliga sin omgivning eller utomstående.

Att erkänna ett begånget misstag.

Att icke vara kinkig och gnatig.

Att få känsla för andliga företeelser.

Att välja sina nöjen och sina böcker med urskiljning.

Att känna, när man skall tiga och när man skall säga något.

Att kontrollera sina påståenden, innan de uttalas.

Att vara hänsynsfull mot underordnade.

Att ej själviskt hänge sig åt sina sorger.

Signal Berm.

Tomtens Bakpulver

s.k. jästmjöl

JULEN NALKAS MED STORA steg. Arbetet och funderingar på julklappar är redan i full gång. Luften är hemlighetsfull och mängd med undran över vad högtidskvällen kan föra med sig av tillfredsställda önskningsar, hemlighetsfullhet med de överraskningar, man själv tänker komma med — vederbörligen lack- och versförsedda.

Men hur finna någon ledtråd på de långa irrfärderna på Fåfångans julmarknad, var få fatt i slagrutan, som ofelbart pekar på den lämpligaste presenten?

Försiktigt sänder man ut en trevande fråga vad vederbörande önska sig.

»En docka, som kan blunda och har långt hår, crêpe marocainklänning, broderad med pärlor och riktig pälskappa», svarar den tioåriga dottern till en vacker och välklädd mamma. Hennes 14-åriga syster har för längesedan lämnat dockor och dockomsorger bakom sig. För henne hägrar ett par nya skidor och en riktig sportdräkt — sådan som fru Hedbergs i »Vad kvinnan vill» — som det stora målet. »Vad jag önskar», utropar deras mamma, som hört samtalet, »silkesstrumpor, nya modärna örhängen i stil med min sista smultronfärgade toilette från Jenny, ett hårsmycke — äkta eller imiterat, det är i alla fall dekorativt och utomordentligt klädsamt, en diktsamling i mockaband att lägga på salongsbordet och ha att titta i ibland, och det viktigaste, det som jag skulle sakna, om jag inte finge: »Quelques fleurs» med Houbigants märke».

Önskelistan.

Tjänstemannafruns fordringar äro något blygsammare. »Jag skulle vara glad att få något nytt till mitt linneskåp», säger hon. Handdukar och servietter får man egentligen aldrig nog av, och nu sedan Lillasyster kommit, hinner jag aldrig själv sätta upp en handduksväv. Någon av årets julböcker, som man obligatoriskt ska diskutera på bjudningar och kafferep, vore nog också bra att ha, fast egentligen har jag då mera nöje av någon tidskrift som kommer med lektyr för hela året.»

»Är det fråga om julklappsönsknningar, så kan man gärna ta till hur mycket som helst, det kostar inte mer det», förklarar den självförsörjande, som nyss flyttat in i egen dublett. »Därför önskar jag först som sist en Wiltonmatta till mitt skrivsällskaps- och matrum, ett par etsningar eller skizzer

till väggarna — Steinlen, Forrain eller — om jag skall vara god patriot — Yngve Berg och varför inte också en Jon And? Konsten bör uppmuntras. Och det är för övrigt ingen risk att önska. Vad man helst vill ha, får man nästan aldrig ändå. Därför önskar jag aldrig böcker. Dem vill jag välja själv. Utan hänsyn till om de äro modärna eller inte. Jag har talat!»

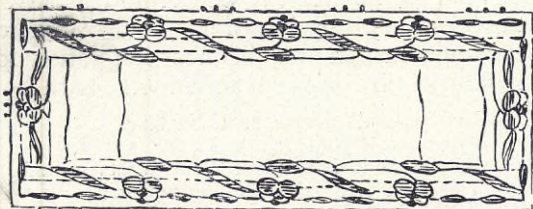
Så modärn är inte den unga dam, som på samma gång är familjeflicka och kontorist. »En flaska 4711», bekänner hon blygt, ett Mah-jongspel och ett sådant där spetskraggarnityr, som ser ut att komma till heders igen, det är vad jag mest önskar mig.»

4711! — Oh, forna tiders kvinnor, tänker jag och ställer spontant frågan till hennes mamma, en blid och intagande representant för den mångbesjunga äldre generationen.

»Dukar, kuddar, väggbonader, handväskor — vad som helst, bara det är något, som mina döttrar med egna händer gjort, och som visar, att de tänkt på mig och offrat tid och arbete på att göra mig en glädje», svarar hon. »Då känner jag också, att tiden inte är så ond och så fördärvad, som man skulle kunna tro vid allt pustande om ungdomens och särskilt de unga flickornas förvildning. De äro väl desamma nu som förr, och när julen stundar, sötta de flitiga och glada på de små överraskningar, som få sitt rätta värde genom de vänliga tankar, de äro uttryck för.»

FLEUR.

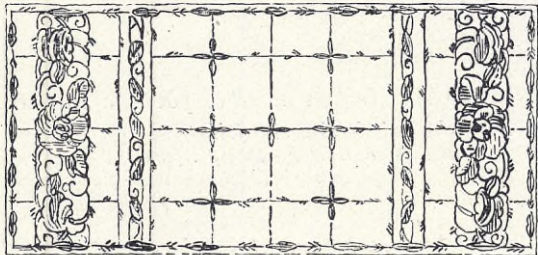
L Ä M P L I G A J U L K L A P P A R

Skrivbordsmatta.

Denna skrivbordsmatta av mörkt gråbrunt ganska tätt linne, sydd med svart, gredelint och rost-rött i olika stygn är 30 cm. bred och 115 cm. lång. Skulle dessa mått ej passa, så kan andra erhållas om så önskas.

Priset för löparen uppritad, påbörjad och med garn är kr. 11:— . Rekvireras genom Iduns Handarbetsavdelning, Sthlm och sändes mot postförskott.

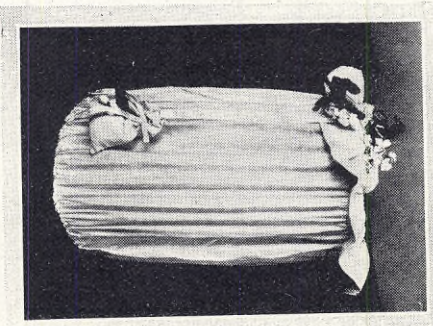

Bordlöpare.

En enkel och vacker bordlöpare i fint vitt linne, 40 cm. bred och 85 cm. lång (Skulle andra mått önskas, så går det an att få.) Bordlöparen är sydd med ljus rosa, ljus lila samt silvergrått langarn i moderna trådsömmar och plattsöm.

I allmänhet är det svårt att hitta på julklappar till herrar — de traditionella tofflornas tid är förbi. Någoting till skrivbordet plägar dock alltid vara välkommet och därför har doktorinnan Agnes Sult-hoff här komponerat en skrivbordsmatta. Dessutom finnes en löpare av hennes hand.

Kostar påbörjad, uppritad och med garn kr. 12.50. Rekvireras genom Iduns Handarbetsavdelning, Sthlm och sändes mot postförskott.

Näsduksetui.

Vi hade nästan tänkt att utlysa en tävlan med 100 Louis d'orer såsom pris för den, som kunde gissa vad ovanstående bild visar, men... franssen står visserligen lågt, dock ej så lågt, att vi vågade göra denna lilla extravagans.

Bilden ser litet mystisk ut och ingen anar väl, att det är ett näsduksetui. Så är emellertid fallet och för att åstadkomma denna förtjusande sak behövs en bit tunt siden, 45 cm., långt och 100 cm. brett samt 2 bitar lagom stora att klä över en rund pappbit 19 cm. i genomsärning och några remsor att klä över en rund ring av samma diameter.

Sidenet hopsys på bredden med bägge sidorna

öppna. Den ena sidan rynkas och fastsys vid den överklädda runda pappbiten. Pappbiten bildar botten. På den andra sidan göres en 5 cm. bred fäll och där fällen tillsys, rynkas sidenet och innanför fastsys en rund ring av trä, exempelvis ena delen av en sybåge i samma storlek som botten. Sybågen är förut lindad med samma sorts siden.

Nu har etuiet formen av en tunna såsom synes på bilden.

Vi lägga näsdukar i botten, vrida övre delen ett helt varv samt låta den falla. Så tar man ett nyp med fingrarna och drar upp mitten så den ser ut som på avbildningen. När man öppnar etuiet vrides i motsatt riktning.

Vill man öka elegansen, sätter man en liten blomma i färg på ena kanten och i den fästes en lukt-påse på långa smala sidenband.

Modellen är av skärt siden, blomman ljusblå och siden-bandet, det ena skärt, det andra ljusblått.

Etuiet färdigt.

Vid **Blodbrist** är **Idozan** erkänt bästa järnmedicin Snabb verkan. Rådfråga Eder läkare

KLÄNNING BLIR ELEGANT KEMISKT TVÄTTAD ELLER FÄRGAD HOS ÖRGRYTE KEMISKA · GÖTEBORG

SKOLFlickAN AV IDAG

MEG SINA MÅNGA YTTRE OLATER FÖREAR HON KANSKE MÅNGA GODA INRE EGENSKAPER.

Pudervippan saknas sällan i skolflickans handväska.

I skolkökstolett.

De sportfriska byxflickorna ser man också ofta.

Skolflickor på promenad hem från skolan.

VILKET DISKUSSIONSÄMNE I lärarinnerummet och på frubjudningen! Vilken källa till vecklagan och betänksamma huvudruskningar men också till beundrande blickar och övertygade applåder! Sannerligen, hon kan smickra sig med att vara en omstridd och omtalad företeelse, denna moderna skolflicka, om man nu skall våga tala om henne i singularis. Ty typerna äro legio. Men ett ha de alla gemensamt: sin genuina svenskhet. Eller äro de kanske skandinaviska? I inga av Europas övriga städer möter man emellertid dessa rader av skrattande, högljudda backfischer, två och två eller tre och tre arm i arm på de mest trafikerade gatorna, flockade kring de stora konditoriernas tébord, eller jazzande i té-med-dans-salonger. Med bobbat, shinglat eller i artistiska trissor uppsatt hår — allt eftersom sista pariserparollen lyder — en brokig scarf fladdrande kring halsen, »bien chaussée, bien gantée et bien poudrée», utgör hon ett pittoreskt och estetiskt värdefullt inslag i stads- och gatubilden.

Hur olika mot i England och i de latinska länderna, där skolflickan rätt och slätt är skolflicka, ända tills hon lämnar den stränga klosterekola eller helpension, där hon framför allt skall lära sig artighet och ett behagfullt, förfinat uppträdande.

Alla dessa små oskrivna lagar, vilkas inhämtande och tillämpning utgöra kriteriet på vad man i England kallar ladylikeness, det väntar nu skolan, att hemmet skall bibringa flickorna. Men hemmet tycks vänta detsamma av skolan. Och så står den lilla skolflickan där, hänvisad till sig själv, när det gäller att tillägna sig den förmåga att skicka sig som ger hennes franska med-syster dennas beundrade säkerhet och behag.

Hennes mål är emellertid att betraktas och behandlas som dam. Ätminstone av

Den moderna unga damen diskuteras livligt just nu. Men innan hon blir "ung dam" är hon skolflicka av den speciellt nordiska backfischtypen. I anledning av Iduns stora pristävlan om den bästa uppsatsen av den moderna flickan om den moderna flickan, som utlystes i förra numret och där första pris är 100 kr., synar en signatur här den lilla skolflickan litet närmare. Tävlingsuppsatserna till Iduns pristävlan skola vara insända före den 15 januari 1925 under adress: "Den moderna flickan", Iduns redaktion, Stockholm.

tanter, farbröder och »gummorna» — det är uttytt lärarinnorna.

För att verka dam börjar hon så med några viktiga attribut. Först och främst pudervippan. Vilken magisk kraft att höja hennes kvinnliga självkänsla har inte denna lilla tingest, numera så gott som outhärlig i varje skolflickas handväska? Där torde den vara fridlyst, även om »gummorna» vid en av Stockholms flickskolor härom året föll på det orådet att konfiskera ett 60-tal pudraskar, upptäckta i elevernas pulpeter. Vidare cigaretten, varmed hon närmar sig det maskulint betonade damideal, som nu motståndslöst accepteras från den anglosaxiska världen. Visitkort, parfym och alla slags smycken — äkta eller simili — utgöra också en värdefull hjälp i hennes strävan mot målet.

En modern skolflicka bör också ha en viss inblick i vad som rör sig i tiden och därför slukar hon film-teater — och då och då även litterära nyheter. De senare behövas för diskussion av pjäsen å mellanakterna.

»Vad skall det tjäna till att läsa biologi?» frågade häromdagen en åttondeklassist med fnysande indignation. »Det har man ju ändå ingen användning för i en konversation.»

Med skandalens oförlikneliga reklam har också »La Garçonne» kommit upp på Stockholms skolflickans önskelista för julklappar. Och barnförbudna filmer och teaterpjäser är det ju en ren ambitionssak att ha sett.

Men låt oss hoppas, att det är med detta, som när trollpackan läser fadervår och en engelska Anatole France, i förra fallet gagnar det inte och i senare skadar det henne inte. Hon är immun.

Ty hon har många sunda krafter inom sig. En stark fysik — trots skriket om överansträngning — som bara blir allt starkare och mer härdad på skidfärder och korgbollstävlingar, en utmärkt hy — under det förkättrade pudret — och strålande blå ögon, som kunna lysa till i hänförelse inte bara vid tonerna av sista revyschlagern, som hon så gärna gnolar på, utan också när man vädjar till hennes naturliga idealitet eller skönhetsinne. Berätta för henne om någon, som har det svårt, och hon är genast färdig att hjälpa. Visa henne ett hjältedåd i dikt, i toner och färger eller ur livet självt; och hennes ögon tåras av rörelse, hennes dröm är att själv få utföra ett sådant. Med sådana krafter inom sig, som hon har, behöver man inte miss-trösta om henne. Men som ett fint och skäl-vande instrument är hon oändligt känslig för olika inflytanden. Låt henne i hem och skola möta sunt verklighetssinne, äkta idealitet, en vårdad och älskvärd ton och en fastare ledning än det suckande eftergiftssystemet, och hennes naivt groteska damtendenser skola snart försvinna av sig själv.

FLEUR.

En god och hälsosam thédryck vinnes icke med vilket thé som helst. M. S. KOBBS SÖNER är den enda firma i Sverige, som uteslutande ägnar sig åt thébranschen och dessutom den enda, som står under vetenskaplig kontroll. Begär därför alltid KOBBS THÉ, ty då vet Ni, vad Ni får.

DET LITTERÄRA LIVET

NÅGRA NYA DIKTSAMLINGAR OCH RESESKILDNINGAR. AV MARIKA STJERNSTEDT.

BOKMARKNADEN ÄR I HÖST PÅfallande fattig på diktsamlingar. Harry Blombergs dikter ha här redan omnämnts och det lilla häftet Högsol och Örtagård av Berit Spong, en debut, har ju på flera håll blivit föremål för en viss uppmärksamhet, icke oförtjänt, om också diktariinnans inspirationsådra ännu så länge är tämligen osjälvständig; men många av dikterna ha ju friskhet och behag. Den diktsamling hittills, som man emellertid i främsta rummet har att lägga märke till är Ejnar Smiths stora, elegant utstyrda volym: Vingarne.

Dikterna äro sammanförda från 1908—1924, dock utan angivande av kronologisk ordning. Diktaren har helt enkelt som till en antologi tagit ut vad han själv funnit ypperst eller lämpligast. Man får strax och först intryck att han valt med sikte taget på den artistiska formen, om vilken boken alltigenom bär ett för honom helt smickrande vittnesbörd. Det ligger en märklig habilitet i danande till exempel av en sonett »Corona» som Rosenkransen, där varje sonett börjar med sista raden i den föregående, tills femtonde och sista sonetten visar sig sammansatt av samtliga begynnelse-rader. Det kunde blivit ett blott tekniskt experiment, men det poetiska innehållet är här fullt bärande, både fint och älskvärt.

Likväl äro de vackraste tingen i samlingen icke att söka där. För min del fördrar jag de mest personligt kända, såsom några västkustbilder, skisserade, mänskliga ödesavsnitt, eller det ståtliga inledningspoemet om Simurgh, sagofågeln, diktartingens oupphinnliga tecken. Av intresse är också den programartat formade slutdikten, Tal till okända vänner, egentligen avsedd att föreläsas vid nordiska författarkongressen i Stockholm i våras, vilket dock icke blev av, och i vilken Smith ger en nobelt vemodig målning av den diktargenerationens ställning, till vilken han själv hör: den generationens första ungdom inföll under en period, då litteraturen satt i högsäte hos oss (90-talet). Det blev under skuggan av redan helt tidigt såsom stora förklarade namn denna generation då fick söka sin form, sitt eget patos, sin egen särart. Den kände väl i mångt och mycket sitt eget allvar såsom tyngre eller mer verklighetsrotat, mer ansvarsmedvetet än de strax föregående vitterlekarnes. Men mitt i tiden för dess begynnande mognad kom världskriget, kommo de bistra och genomgripande förändringarna i hela världsspelet; litteraturen upphörde att bli en för människorna kär angelägenhet. Låt vara att läslusten icke minskade, tvärtom; den ömhet, det förstående, som från landets elitpublik alltid kom föregående generation till del, den fingo dessa nu undvara. Diktaren konstaterar det utan bitterhet. Han vet att det är svårt att växa under nordanstormen, och han vet, att många äro de av hans generation, som kanske aldrig komma att ge sitt fulla mått. Dock — dikten skall leva och blomma, om också icke seklet blivit alla diktargenerationer lika hult.

Den begåvade unge proletärdiktaren

Marika Stjernstedt granskar denna gång några av de till julen nyutkomna diktsamlingarna och några reseskildringar.

Ragnar Jändel har utgivit en självbiografisk roman Den trånga porten. Det vilar något rent, en stämning av godhet, av religiositet i bästa mening över Jändels författarskap. Dessa egenskaper präglade också det senaste verket och ge många av dess sidor en mycket intagande finhet, om det också måste sägas att så många unga författare böjelse för att förr eller senare berätta sitt eget liv, mer eller mindre novellistiskt tillrättalagt, icke fullt motsvaras av något behov hos läsaren att lära känna det. Här har man den fattiga och trista barndomen, ynglingaårens olika utformningar, det vunna resultatet i form av vis resignation och vidare horisont. Förloppet är typiskt och känt. De vanliga porträttskisserna finner man även här. Allsammans är bra gjort och Jändel är här liksom alltid en personlighet man lätt lär sig hålla av; men någon egentlig milstolpe i hans produktion betecknar icke Den trånga porten.

Jag har en hel rad romaner att tala om i ett kommande nummer. Men för idag må främst nämnas verk av annan art, till deras tjänst, som dessa möjligen livligare intressera. I den uppskattade serien Hågkomster och Livsintryck av Svenska män och kvinnor har i år en femte samling utkommit, den bästa och mest omväxlande hittills. Priset i fråga om rolighet ta kanske Sven Hedins barndomsminringar: ingenting är svårare än att göra egna barndomsminnen njutbara för andra, men han har lyckats. Mycket roande i sin kanske omedvetna elakhet är också Cecilia af Klerckers visit hos den åldrade Bismarck; likaså rolig är Ann Margret Holmgrens landsvägsresa genom Sverige på 1850-talet. En trohjärtad stämning ger Giovanni Lindebergs Mårbackalördag. Ludvig Nordström — må det ursäktas mig att jag även nämner honom, men det kan inte hjälpas att hans bild av Homeros översättaren, den gamle lektorn Erland Lagerlöf, hör till volymens vackraste. I allt ha över 30-talet goda pännor bidragit till boken.

Iduns handarbetsutställning,

— som ingen handarbetsintresserad bör försumma att se, öppnas på torsdagen den 27 november kl. 10 fm. i Thyra Grafströms Textilateljé, Mästersamuelsgatan 6, och hålles öppen till kl. 5 em. Samma tider på fredagen. Alla bidrag till Iduns stora handarbetsutställning komma att utställas. På fredagen den 28 kl. 7,30 em. håller fröken Elisabeth Thorman föredrag på utställningen över ämnet: "Sömnader inom vår folkkonst." Tillträde såväl till föredraget som till utställningen är fritt.

Vänner av reseskildringar behöva icke i höst bli lottlösa. Här idag trenne böcker av vitt olika kynne: Julia Svedelius: En ödebygdsfärd; Nils Wilhelm Lundh: En författares resa; Fredrik Böök: Resa i Sverige. Den anspråklösaste av de tre, såväl till intentioner som rent litterärt innehåll är fru Svedelius' verk, bestående av skisser från hennes olika resor i och för verksamheten för Norrbottens nödhjälpsarbete och startandet av arbetsstugorna där. Men det är inte utan att dessa enkla berättelser om våra landsmän under polcirkeln, om deras oerhört karga liv, deras strävanden, ideal och sedvänjor gå rätt till ett svenskt hjärta. Det intima inträngandet i ödebygdsinnevarnarnes dagligdags är ju icke heller så många förunnat; man blyges emellanåt vid läsningen att ha vetat så litet, att ha brytt sig så litet om dessa, som dock äro våra egna. Fru S:s lilla bok förmedlar på ett rättframt och sympatiskt sätt bekantskapen och vänskapen; något mera vill den icke; men jag tror den boken får vänner; den hör till de för högläsning i familjekretsen särskilt lämpliga.

Nils Wilhelm Lundh har förut dokumenterat sig såsom resenär med öppet sinne för det, som sedan kan roa flertalet andra att höra. Han försummar varken den lilla lustiga talande anekdoten eller det färglivliga natursceneriet; han är godmodig, med ett visst spjuverleende i mungipan, men kan också ge en snabbt orienterande överblick av förhållandena, där han går fram. Vidare djupt under ytan tränger han väl icke, varken som folkpsykolog eller upp-täckare, men hans berättelse har ett naturligt, lättflytande behag, som gör hans sällskap angenämt. Boken, som uteslutande berör Italien, är illustrerad av en mångfald bilder, resultatet av författarens egen med god smak bedrivna kamerajakt.

Varje manifestation av Fredrik Böök iscensattes med påfallande omsorg. Något andligt storverk i proportion till yttre format, utstyrsel och reklamering är hans Resa i Sverige icke. Där är märkvärdigt ont om inblickar i vad just Sverige är — som samhällsbygge, som hem för en utpräglad nation, som del i den moderna arbetande världen — och dessa inblickar äro dock vad man velat vänta sig. Bristen hos för:n på djupare intresse för land och rike som sådana förlänar hans brett lagda färdskildring ett tycke av ytlighet. Den bilfarande författaren har isynnerhet stannat vid litteraturhistoriska minnen, vid diverse personalia, vid kurositeter, vissa stämningvärden, vissa pittoreska reseupplevelser. Det som är har emellertid onekligen återgivits med både rutin och temperament och gör boken dock underhållande, eller som medel-svensken gärna säger »trevlig». Författaren har ingenting av en poet; hans munart liksom hans ingenium äro prosaiska. Men hans prosa är välskapad. Det man nödgas sakna i skildringen av en likväl så underbar resa genom hela det långa fosterlandet, har ersatts med en klar och god

(Forts. sid. 1253.)

LIF FÖRSÄKRINGSBOLAGET
- STOCKHOLM -
Billiga premier. Liberala villkor.
Driftiga agenter antagas.

SVECIA

Mjölakens bästa näring i koncentrerad form — är

Eskilstuna MESOST

Läkareord: "Underlättar matsmältningen och är lindrigt avförande".

BARONEN. AV CARL MOTHANDER

LIVETS GRUNDELEMENT ÄRO SÅ enkla. Det är fantasien som bygger ut detaljerna och formar konturerna. Och därför gnolar baronen i filosofisk ro sina visor, när han cyklar omkring i provinsen och upptager order på kaffe och kognak hos byarnas krogvärdar och handlande.

Den gamle herrn är icke född till en landsvägens kommissvoyageur. Den riksomedelbara friherren Stotz von Stotzenback-Grossinghüsen var en gång en väldig jordmagnat, till vars slott med dess berömda konstgallerier lärda herrar från hela jorden sökte sin väg för att studera de stora mästarnas alster.

Några år före kriget såldes det stora godscomplexet och baronen förde i ett elegant litet storstadspalais den konstsvärmade mecenatens grand seignörliv.

Så kom efter kriget inflationen, och baronen blev en fattig man, så kom deflationen och han vart ruinerad. Palais'et förvandlade sig med en eller två mellanstationer till en blygsam liten villa i Suenheim, de fallna storheternas tillflyktsort, och det dagliga cyklandet med kaffe och kognaksproven började.

Friherrinnan hör icke till bilden. Blott då och då hade hon vistats någon vecka på godset eller i palai'et. Hon trivdes icke i landet, som icke var hennes fädernesland. Nu tillbringar hon sin mesta tid vid fönstret i den lilla vindskammaren, där hon med förstenat och uttryckslöst ansikte skådar ut mot väster över den stora Rhen-slätten.

Husets goda genius, som ger det färg och levande ton, är dess 19-åriga fröken, en liten rund och brunögd varelse, som likt blixten rutschar upp- och nedför trappan och under ljudelig sång rumsterar i köket. Knappt har trädgårdsgrinden gnisslat, förrän hon som en pil skjuter trädgårdsgången ner för att välkomna sin far. Med av ömhet skarpa ögon söker hon utspana, hur dagen farit fram med far — ty baronen är fyllda 60 år, solskenet stekande på landsvägen och hänsyn och finkänslighet mot en cyklande

kaffeagent, är ej någon dominerande egenkap hos byarnas krogvärdar.

Han är en storstilad man, den gamle baronen. Icke någon imponerande ädlingsgestalt, visst inte, ingen behärskande personlighet. Han är en av dessa livets hjältar, som taga dagen som den kommer, icke med trotsande bitterhet eller undergiven resignation, utan med kärlek till en blygsam uppgift, som ger honom ett magert bröd. Han är en sund och kraftig, positiv filosof, som gör det bästa möjliga av ett oblikt öde. Hans strävan skyddar honom och familjen för bokstavlig nöd. I landsflykten har han räddat med sig sina tankar, sina drömmar, ett varmt och ädelt hjärta och en friskt grönskande kvist från det eviga hoppets träd.

Hur kan ödet besegra en man, som förstår att med dessa färgstoffer bygga ut den anspråkslösa villan till samma skönhet som det forna praktfulla baroniet hade? Det starka och glada sinnet, förmågan att arbeta med hopp och iver kan ingen taga ifrån honom.

Nerver.

(Övers. av Margit Waldén.)

Ja, du älskar mig nog. Du är rar, mycket rar. Men ibland, lilla vän, då kommer det da'r, då jag känner mig trött och nervös på att höra dig spela jämt liten tös. Att skämta och le äro ljuvliga ting, men i längden räcker ej det.

I kväll är jag sjuk — å, det är ingenting, blott en smula nervositet.

Jag kan gråta för intet i detta nu

— å du retar min innersta märg, med ditt prat, ditt kvitter och hela du.

"Säg, ha banden här samma färg?"

Vad vill du? Jag kan ej, det är mig egalt!

Men se då ej på mig som var det ej jag.

Det är ingenting tragiskt, blott löjligt, fatalt, — mina nerver, som kommit ur lag.

Herre Gud, det är vädret, jag kan ej förklara.

Men kära, jag ber, för i dag, blott i dag, låt de eviga hattarna vara!

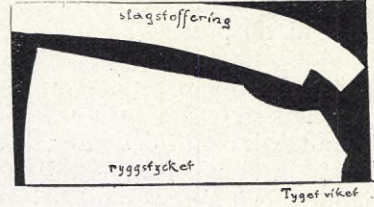
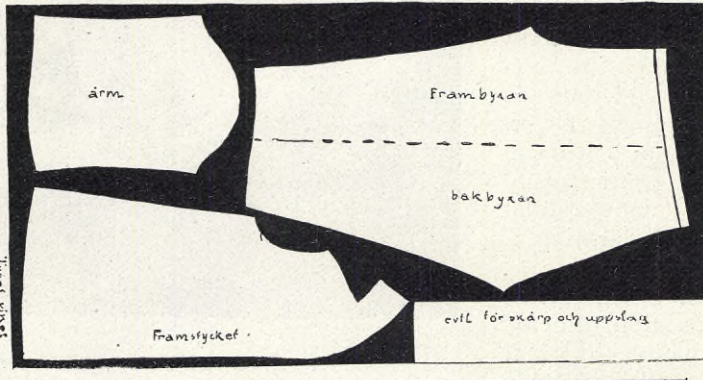
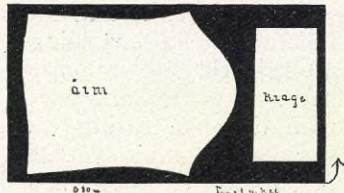
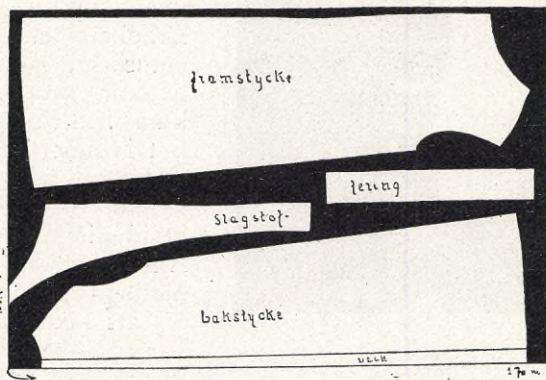
PAUL GÉRALDY.

Den, som ej sett de tomt stirrande ögonen i yndsfönstret, skulle taga den lilla villan för ett fridens och lyckans hem. Men har man en gång sett dem, börjar man på att ana, att misstänka. Har man sinne för människoöden, märker man något obestämt störande i husets atmosfär. Något av en svag, inbiten brandrök, som aldrig kan luftas ut... Blixtnabba skyar, som stryka över leende ansikten, aningen om en inlåst och väl dold hemlighet.

Alla hemligheter finna med tiden sin lösning. Den lilla stadens skvallerkrönika och Almanack de Gothas digra band veta att berätta om en andra dotter. Men föräldrarna ha vid förfrågan aldrig haft annat svar, än att hon är anställd som korrespondent i en av rikets största städer. Någon bild av henne står ej att upptäcka i den del av hemmet, dit främlingar äga tillträde.

En kväll kom hon. En stor automobil stannade på landsvägen och en ung dam med otvetydigt familjetycke gick upp till huset. En väl betald korrespondent, ty den vackra flickans dräkt var lika dyrbar som smakfull, och bilens märke och chaufförens uniform voro av första klass. Ett par timmar stannade hon inom stängda dörrar. Därefter hördes trädgårdsgrinden slås igen med en skräll och med ungdomligt spänstig gång och en stolt, vredgad knyck på nacken sågs den unga damen åter bestiga sin lyxauto och fara bort utan att se sig om, från ett hem, som försmått hennes hjälp. Ögonen lyste i övermodigt trots, som ännu ej anade den förtvivlan och ruese, som om några år skulle kunna läsas i ett i förtid åldrat ansikte.

Följande dag var allt tomt och tyst i huset. Baronens hjärtliga hälsning mötte ej den besökande och ingen sång hördes ur köket. Men sedan var åter allt sig likt. Men den obestämbara atmosfären, den svaga brandröken låg kvar, och den kändes tydligare än förr. Baronens cykel var mera tungtrampad än vanligt — men unga fröken rutschar lika fort nedför trappan och sjunger lika levnadsglatt, ty hon är 19 år och förstår så litet av livet.

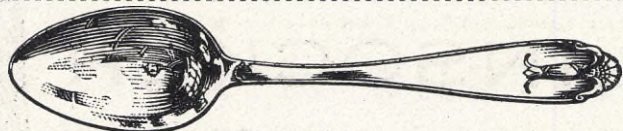

Iduns mönster för hemsömmerskan.

Denna morgonrock är av mjuk foulé med garnering av enfärgat tyg. Till modellen åtgår 3,50 met. tyg, 90 cm. brett. Mönster erhålles från Stockholms Tillskärareakademi, Drottninggatan 71 A, Stockholm. Pris kr. 1.50.

En morgonrock eller ett par pyjamas — hur ofta stå icke dessa plagg uppsatta på damernas önskelista för julen! Här ger Iduns mönsteravdelning lättsydda mönster för en morgonrock och en pyjamas.

Elegant pyjamas i blommig crêpe de-chine eller japon med uppslag och krage i samma material enfärgat. Till modellen åtgår 4,40 met. siden 90—100 cm. brett. Mönster erhålles genom Stockholms Tillskärareakademi. Pris kr. 1.75.

NYTT SVENSKT
MATSILVER
VASAMODELLEN
Tillverkare: GULDSMEDS AKTIEBOLAGET I STOCKHOLM
Säljes i varje förstklassig juvelerareaffär.

ALICE TEGNÉR — TREDUBBEL PRISTAGARINNA

RESULTATET AV IDUNS ROMANSTÄVLAN FÖR KVINNLIGA KOMPONISTER.

IDUN UTLYSTE I VÄRAS EN PRISTÄVLAN för kvinnliga komponister som inbjödos att insända en för tävlingen komponerad romans. Prisdömmarna voro kompositrisen fru Sara Wennerberg-Reuter, musikdirektör Emil Carelius och organisten Otto Olsson. Prisen voro 200 kr. för första, 100 kr. för andra och 50 kr. för tredje priset.

Tävlingen är nu avgjord och har lämnat det överraskande resultatet att samtliga de tre prisen erövrats av den redan förut berömda kompositrisen fru Alice Tegnér. Prisnämnden har nämligen avgivit följande utlåtande:

Efter att ha granskat de till Iduns romanskompositions-tävlan för kvinnliga komponister inlämnade kompositioner få vi såsom vår mening anföra:

Första pris bör tilldelas »Fatima» för melodi n:r 12.

Andra pris bör tilldelas »Ariel» för »Trädet utanför mitt fönster» n:r 30.

Tredje pris bör tilldelas »Sun» för »Sommarvind» n:r 18.

N:r 40 »Godnatt» av E. W. L. och n:r 9 »Tack snälla jord» av Sylvia böra tilldelas någon uppmuntran.

Stockholm den 15 november 1924.
Sara Wennerberg-Reuter. Otto Olsson.
Emil Carelius.

Då namnsedlarna sedermera brötos av Iduns redaktion, befanns det att såväl Fa-

Alice Tegnér.

tima som Ariel och Sun voro en och samma person nämligen fru Tegnér. Detta var prisnämnden desto mer obekant som alla

tre manuskripten utskrivits med olika stilar och det blev således för juryn en fullkomlig överraskning att den givit en tredubbel belöning åt samma person. Den fjärde av prisnämnden hågkomna signaturen E. W. L. har befunnits vara fru Ebba Wirsén Lundqvist, Göteborg och Sylvia fröken Ellen Heijkorn, Stockholm.

En av prisnämndens medlemmar fru Wennerberg-Reuter har om tävlingen och dess resultat avgivit följande utförliga utlåtande:

Idun, vars intresse för de mest skiftande slag av kvinnlig verksamhet är lika känt som uppskattat, har kommit på den lyckliga idén att anordna en tävlan för kvinnliga kompositörer. Det är ett uppslag, som är all heder värt. Vem vet — kanske kunna genom dylika tävlingar förmågor och talanger i det fördolda på denna väg så småningom vinna beaktande!

Det musikaliska exekverandet har i alla tider legat väl till för det kvinnliga kynnnet. Men i allmänhet ha vi kvinnor överlämnat åt männen själva komponerandet med all dess koncentring och oftast mödosamma detaljutformning. Det är egentligen först en modärnare tid, som gjort kvinnorna nog tilltogsna att pröva sina krafter även på detta fält. Och sådana tävlingar som denna böra ju i sin mån vara ägnade

(Forts. sid. 1254.)

ERLINHEMMET JUBILERAR

EN FRISTAD FÖR ÖDEBYGDENS TJÄNARE.

DET ÄR NU JÄMNT ETT år sedan fru Julia Svedelius öppnade sitt lilla vilo- och konvalescenthem på Odengatan i samma hus, där rektor Svedelius och hans fru bott i 18 år. Från sin mors hem hade fru Svedelius nyligen fått arva en del vackra gamla möbler, som hon hade svårt att finna plats för i sitt eget hem. Detta gav fru Svedelius den aktuella anledningen att förverkliga drömmen om ett litet sjuk- och vilohem och framförallt en tillflyktsort i storstaden för sitt kära ödebygdsfolk, ett rum, där lärare, lärarinnor, arbetsstugeföreståndarinnor o. s. v. från Norrland kostnadsfritt finge bo för rekreation, omväxling och studier någon tid. Här kommo de kära gamla möblerna från fädernehemmet väl till pass för möblering av vilohemmets våning.

Under detta år har Erlinhemmet — så kallat efter fru Svedelius' mor — varit till stor välsignelse för en talrik skara patienter. I sjukrummen ha många sjuka, framförallt ur de självförjörjandes och ensamstående gamlas led, för en ringa penning fått vård, i ödebygds-rummet — under sommaren var dessutom hela Erlinhemmet upplättet för ödebygdsfolk — ha 17 norrlands-

I Erlinhemmets hemtrevliga sällskapsrum.

gäster hunnit avlösa varandra. I en gästbok ha dessa skrivit ner sitt tack för vistelsen i Erlinhemmet och av vad de där skrivit förstår man vad Erlinhemmet betyder för dem: att ett tag få lämna de tysta skogarna, de vida, ödsliga fälten och den vita snön för storstadens ljus och intensiva liv, att få träffa nya människor, gå på teatrar, föredrag och konserter, allt detta är för dem ovärderlig vederkvic-

kelse. För nästa sommar hyser fru Svedelius planer på att kunna bjuda ner 10 lärarinnor från Norrland för att de skulle få genomgå en sjukvårdskurs här, något, som helt naturligt skulle vara till stor nytta för dem.

Med liv och själ går fru Svedelius upp i sina omsorger om Erlinhemmet, som har hennes entusiasm samt intresserade donatorer att tacka för sin tillkomst. Fru Svedelius är naturligtvis innerligt tacksam för varje bidrag, som inflyter till Erlinhemmet och som kan möjliggöra utvidgningar och flera friplatser. Allt som oftast får hon också mottaga gåvor till hemmet och för att säkerställa dessas framtid har fru Svedelius firat Erlinhemmets födelsedag med att uppsätta ett testamente, varigenom Erlin-

hemmets hela inredning en gång kommer att gå till en behjärtansvärd värdstiftelse i Stockholm. Men innan dess får man tillönska Erlinhemmet många års välsignelsebringande verksamhet för de sjuka och för de ensamma arbetarna från de vita ödemarkerna. Bättre kan ingen styra för dem än fru Svedelius i sitt vackra, trivsamma och lugna Erlinhem.

.....
EKSTRÖMS VANILINSOCKER
.....

NÄR JAG GNOLAR MELODIER...

Komposition av Alice Tegnér belönad med första pris i Iduns tävlan.

p

När jag gnolar me-lo-di-er att mitt lil-la barn må dan-sa, då för-står jag var-för
 När jag ger en brokig lek-sak och min lil-le gos-se glä-des, då för-står jag var-för
 När jag kys-ser barn ditt an-let och min älskling ler e-mot mig, då för-står jag först all

Sonor p

Ped. *trang.* *dolce*

lö-ven su--sa si-na skyg-ga sän-ger, var-för vå-gens kör av rös-ter- sjun-ger
 mol-nen skim-ra i så vac-kert färg-spel, var-för vatt-net speglar him-len- blom-man
 glädje, som ur morgon-lju-sel strömmar, all den väl-lust sommar-vin-den- skän-ker

mf *1. og 2. p* *2. og 3. p*

ljvut för jord som lyss-nar... när jag gno-lar me-lo-di-er,
 un-der-skönt är må-lad... när jag ger en bro.kig lek-sak
 med sin säl-la sval-ka... när jag kys-ser barn ditt an-let,

PP

1. og 2. *molto grazioso* *3.*

att mitt lil-la barn må dan-sa.
 och min lil-le gos-se glä-des.
 och du ler mot mig du kä-re!

1. og 2. *8va* *3.*

Text: dikt av Sigrid Lidströmer efter en prosaskiss av Tagore.

1,000,000

konsumenter, d. v. s. $\frac{1}{6}$ av Sveriges befolkning, förse sig nu med livsmedel och andra förnödenheter genom de kooperativa föreningarna, vilkas hela överskott tillfaller medlemmarna, d. v. s. dem som köpa där. Är Ni en av dem?

IDUNS PORTRÄTTGALLERI

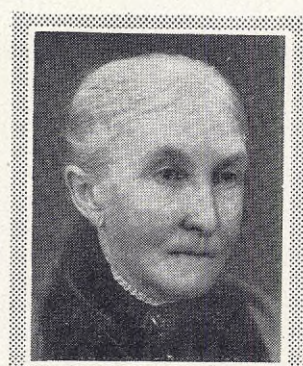
NICOLINE SCHMITER-LÖW.
F. Areschoug. Solhöjd, Karlsby. Änka efter kaptenen H. W. Schmiterlöw.
75 år den 27 november.

EVELINA af KLINTEBERG.
F. Sjögren. Stockholm. Änka efter registratorn, frih. C. W. af Klinteberg.
75 år den 4 december.

EDLA SCHENSTRÖM.
F. Mossberg. Uppsala. Änka efter majoren och bankdirektören C. A. Schenström.
70 år den 29 november.

EUPHROSYNE DIXELIUS.
F. Rosenius. Anundsjö, Bredbyn. Änka efter prosten J. G. Dixelius.
70 år den 3 december.

MARIA SVARTENGREN.
F. Billing. Atorp. Maka till kyrkoherden i Rudskoga, kontraktsprosten S. G. Svartengren.
65 år den 30 november.

AMALIA HJÄRNE.
F. Nordlander. Stockholm. Änka efter brukspatronen Karl Urban Hjärne.
65 år den 2 december.

EMMY PETERSON.
Fröken. Stockholm. Vice värdinna för bostadshuset 35 Dalagatan. Förr verksam inom sjukvården.
60 år den 21 november.

RUTH ODENCRANTS.
F. frih. von Essen. Härlingstorp, Axvall. Maka till godsägaren Carl Odencrants.
60 år den 2 december.

ELISABETH EHRENSTRÖM.
F. Ahlberg. Öxnared. Änka efter stationsinspektoren Herman Ehrenström.
60 år den 4 december.

ANNA BENNET.
Fröken. Karlskrona. Dotter till kommandörkaptenen, frih. F. W. Bennet och hans maka f. frih. Thott.
55 år den 29 november.

ELLEN SWEDLUND.
F. Reuterskiöld. Gävle. Maka till majoren N. Gustaf Swedlund.
55 år den 30 november.

ELISABETH ULLMAN.
F. Westerdahl. Stockholm. Änka efter disponenten Harald Ullman.
55 år den 1 december.

ELLEN SCHILDT.
F. Klingvall. Skövde. Maka till regementsläkaren Evert W. Schildt.
55 år den 2 december.

ANNA HEDENSTIERNA.
Fröken. Stockholm. Bokhållare i K. Arméförvaltningen. Dotter till häradsh. A. W. H. Hedenstierna.
55 år den 4 december.

HEDDA ADLERCREUTZ.
F. Wester. Västerås. Änka efter översten Axel M. Adlercreutz.
50 år den 29 november.

ELLEN BRUNDIN.
F. Lundell. Hedesunda. Maka till kyrkoherden i Hedesunda, H. E. Brundin.
50 år den 1 december.

JULIA GEIJER.
F. Högberg. Visby. Maka till överstelöjtnanten G. Reinhold Geijer.
50 år den 3 december.

HILDA LÖWENHIELM †.
F. Lewander. Landskrona. Änka efter godsägaren F. C. J. A. Löwenhielm.
* 1832, † den 2 november.

HERTA FALK †.
F. Ziervogel. Stockholm. Änka efter registratorn i Kammarkollegium, E. E. Falk.
* 1842, † den 7 november.

CAROLINA RASCH †.
F. Ferner. Norrala. Änka efter disponenten vid Forså bruk, konsul Edvard Rasch.
* 1849, † den 29 oktober.

RUMFORD BAKPULVER

Gör bröd läckert och hälsosamt.

IDUNS KVINNOKLUBB

NÄSTA GANG GÄSTA ANNA LENA ELGSTRÖM OCH ALICE TEGNÉR IDUNKLUBBEN.

»ERIK XIV OCH KARIN MÅNSDOTTER» var ämnet för författarinnan Elisabeth Kuylenstierna-Wensters föredrag i Iduns Kvinnoklubb den 19 och 26 november. Med livfullhet och värme skildrade fru Kuylenstierna den olycklige kungens och liden Karins tragiska livshistoria och klubbens damer syntes djupt intresserade av ämnet, vilket inte minst framgick av de hjärtliga applåder. Därefter sjöng i sekt. I fröken Dagmar Lidforss några sånger av Schubert och Mozart, i sekt. II spelade fröken Nylin »Aufschwung» av Schuman och en sonat av Schubert. Efter tédrickningen demonstrerade fröken Ede lackeringsarbeten på glas och siden — ett trevligt hemarbete för julen.

Från Idunklubben i Malmö framfördes av fru Kuylenstierna-Wenster en hjärtlig hälsning till systerklubben i Stockholm och på förslag av några damer i Stockholmsklubben kvitterades hälsningen, som fru Kuylenstierna-Wenster lovade framföra.

På förslag av sektion II i Iduns Kvinnoklubb i Stockholm har en sparbössa för insamling till Norrlands arbetsstugor utställts på klubbkvällarna. Ödemarkernas bön om hjälp har icke förklingat ohörd, redan ha inalles 62:27 kr. lagts ner i bössan, varav 26:10 kr. kommer på sektion II och 36:17 kr. på sektion I.

Två bekanta gäster på Idun-klubben nästa gång.

Nästa gång Idunklubben sammankommer — sektion I onsdagen den 3 december och sektion II onsdagen den 10 december kl. 7,30 e. m. på Fenix — blir det säfton. Till denna har författarinnan, fru Anna Lena Elgström, varit nog älskvärd att lova sin medverkan, vilket säkert i hög grad skall glädja klubbmedlemmarna. Efter fru Elgströms uppläsning blir det som vanligt musikunderhållning varvid klubbmedlemmarna beredes en glad överraskning: fru Alice Tegnér har lovat

komma och spela sina egna kompositioner med sång av Lillemor Montelius. Det blir ett tillfälle som ingen vän av musik i Idunklubben för försumma.

En lyckad klubbafton i Malmö.

Måndagen den 17 november hade Iduns kvinnoklubb i Malmö en synnerligen lyckad och talrikt besökt sammankomst i Stadt Hamburgs festvåning. Klubbens ordf. fru Marie-Louise Donner höll ett föredrag om »Jean Sibelius», vari hon skildrade den finske kompositörens liv och verk. Pianisten fröken Martha Stuhre kompletterade föredraget med att spela några av Sibelius' kompositioner och hennes fina och förstående tolkning belönades med varma applåder. En vacker utställning av konsthantverk hade anordnats av fröken Märta av Ekenstam.

Nästa klubbafton äger rum den 8 december.

DERAS FRUA

GREVINNAN ELLA VON ROSEN. — MAKA TILL ÖVERCEREMONIMÄSTAREN GREVE EUGÈNE VON ROSEN.

»ATT BERÄTTA NÅGOT OM MIG själv... ack nej! Jag är ingenting annat än en högst vanlig människa, om vilken det inte finns något som helst att förtälja!» Det är grevinnan Ella von Rosen, överceremonimästaren greve Eugène von Rosens maka som faller dessa anspråkslösa ord. Men redan inför grevinnans ståtliga apparition måste man ändå tvivla på detta hennes blygsamma omdöme om sin egen person. Ella v. Rosen har alla de både yttre och inre kännetecken som präglar »la grande dame» och hon är »ras» i varje tum! Detta framhäver ej minst den miljö, som hennes charmanta hem utgör. Där hon står i sitt arbetsrum, belyst av skenet från en muntert sprakande brasa, gör hennes långa smärta gestalt, med sitt stolta burna, av askblont hår inramade huvud, intryck av nästan flickaktig strålande ungdom, och minst av allt kan man tro att hon har vuxna barn, t. o. m. är svärmor. Hon berättar med påtaglig glädje om sitt kamratskap med de egna barnen, »vi ha alltid så roligt tillsammans», säger hon förtjust. »Jag saknar därför min stora flicka mycket; hon är sedan ett år gift och bor i Washington. Min äldste gosse, Erik, är lyckligtvis ej så långt borta han ligger i Uppsala och studerar juridik.»

Innan vi starta vår husesyn se vi oss omkring i det rum där vi just befinna oss och som präglas av en varm, i ordets bästa mening hemtrevlig stämning. Framför den vackra spisen av Kolmårdsmarmor inbjuda bekväma fåtöljer till vila och kontemplation, medan ögat runt omkring glädjes av förnäma konstverk, bl. a. av Georg von Rosens Ahasverus och Dresdenbron, Egron Lundgrens Spanjorskor och Olga Milles' pastellakvarell av makarna vor Rosens son Erik vid 5-års ålder. I detta rum bruka barnen, såväl de vuxna som de yngre, samlas

Grevinnan Ella von Rosen.

kring sin mor, vilken där gärna läser högt för dem.

Trots de många och stora sällskapliga förpliktelser som åligga familjen genom makens ställning vid hovet, kommer det egna hemmet dock i första hand för grevinnan Ella v. Rosen, vilken inte gör någon hemlighet av att hon bäst trivs med tillvaron när hon hemma hos sig, i kretsen av de sina, i lugn och ro får sällskapa med en god bok. Enligt egen utsago har hon också rikligt tillfälle att härvidlag få tillfredsställa sin håg. För utomstående ter sig oftast societetslivet nog så ansträngande. När man ber grevinnan att berätta något

om de olika förenings-styrelser hon tillhör, slår hon leende ifrån sig: »jag är ju medlem i en hel del, men det är rakt ingenting att skriva om.» Det må dock vara tillåtet att förråda att ej blott Stockholms Kvinnliga Fäktklubb utan även Lyceumklubben i grevinnan Ella v. Rosen värderar en alltid hjälpsam och synnerligen avhållen v. ordförande.

Det var år 1905 som familjen tog sitt av professor Clason byggda Strandvägs-palats i besittning. Dess fyra våningar inrymma förutom greven och grevinnans privata rum en sällskapsvåning, med matsal, salonger och musikrum, en särskild våning för barnen, samt fyra trappor upp tjänstepersonalens bostäder.

I hallarna liksom i salongerna hänga talrika förstklassiga både gamla och moderna konstverk, av vilka man i hallen två trappor upp lägger märke till Louis Sparres nyligen fullbordade stora oljemålning av husets herre. Bland salongernas tavlor uppmärksammar man omedelbart Roslins ypperliga porträtt av rikskansler Sparre, samt Gustav III och hans drottning av L. Pasch. Per Krafft d. y. är representerad med ett porträtt av kommerserådet Olof Wijk, grevinnans farfar.

Musikrummet intar en central plats i detta hem, där alla familjemedlemmarna äro mer eller mindre musikintresserade. Över flygeln hänger en vacker gobeläng utförd efter en kartong av Oudry.

Från ett fönster i matsalen se vi en skymt av den originella gården, med dess halvcirkelformiga peristyl, vilken krönes av en hästgrupp i brons, kopia efter ett romerskt original. Bredvid stallet med plats för 8 ridhästar befinner sig ett rymligt garage.

Småflickornas våning tre trappor upp är ett sannskyldigt barnens paradiset. På var

IDUNS KOKBOK en välkommen **JULKLAPP**

ROSENSKA PALATSET

Stora salongen.

Ett av Stockholms ståtligaste privatpalats är det Rosenska, där grevinnan Ella von Rosen är härskarinna. Palatset är byggt av professor I. Clason och beläget vid Strandvägen med utsikt över Djurgårdsbrunnsviken. Här ses några interiörer från det vackra hemmet.

Musikrummet, där den grevliga familjen ofta samlas till musikstunder.

Ett bekvämt och hemtrevligt hörn i den gröna salongen.

sin sida om det jättestora lekrummet med dockskåp, bibliotek, bordtennis, med ett ord allt vad moderna ungdomar kunna drömma om i den vägen, disponera flickorna var sitt eget bekväma rum, med en fascinerande utsikt över Djurgårdsviken och Skansen. De unga damerna som residera häruppe äro den 13-åriga Astrid och den 7-åriga Margit. Bägge följa de skolundervisningen på Slottet. Av systrarna är Astrid liksom modern en intresserad och skicklig ryttarinna. Vid vårt besök visar hon sig också i ridträkt och hela hennes väsen bestyrker värtaligt ett uttalande av hennes mor att »barn behöva sport — sol och luft.»

Ett intryck av sol och molnfria himlar smyger sig för övrigt osökt över besökaren vid en rond genom det Rosenska palatset. När dess massiva, ärggröna port går i lås efter oss och vi åter befinna oss bland Strandvägens myllrande människoskaror dröjer detta ljusa minne länge kvar itankarna!

A. Q.

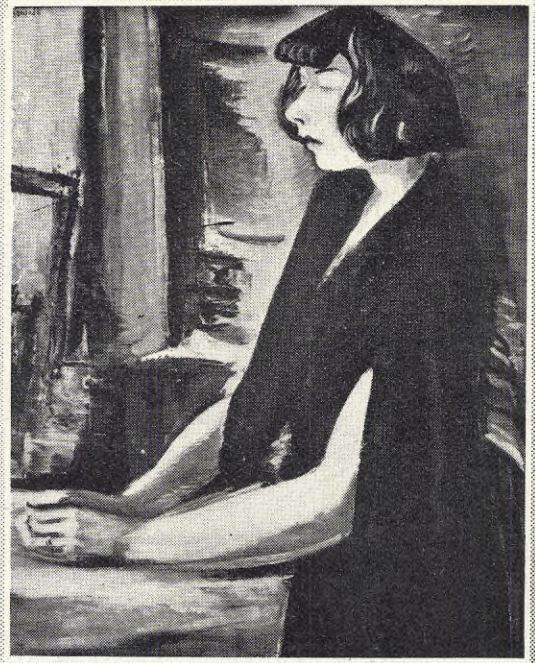
Grevinnan vid skrivbordet i sitt skrivrum.

KVINNAN I DEN MODERNA KONSTEN

Fru H. Sörensen. Porträtt av Birger Simonsson.

Två konstutställningar fånga för närvarande stockholmarnas uppmärksamhet. Isaac Grünewald har kommit hem från Paris och visar sin senaste arbetsskörd i Konstakademien och i Svensk-franska konstgalleriet utställes modern svensk konst ur elva samlingar. Det är idel herrar som ställa ut denna gång, ty hon är inspirationskällan för ett stort antal av konstverken. Hon finns i alla former och färger både på Konstakademien och i Svensk-franska konstgalleriet och här ses några av de utställda kvinnostudierna.

Flickan från Montparnasse i rött och svart och obarmhärtigt ateljéljus. Av Grünewald.

Grünewald har flera pastellbilder på sin utställning — här en som heter "Den gråa schalen."

Den vackra polskan, som stått modell för flera av Grünewalds arbeten på utställningen.

Två kvinnor. Målning av B. Simonsson.

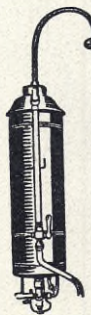

"Kerstin syende" heter en av Percys tavlor på utställningen i Svensk-franska konstgalleriet.

Kallt och ruskigt väder
blir huden torr, narig och spricker.
Undvik detta genom att dagligen
använda **Maniol.**

Tillverkas av GAHNS, Upsala.

Även ett omodernt hus

kan genom META varmvattenapparater lätt förse
med den moderna komfort som badrum och varmvatten innebär.

M E T A

varmvattenautomater för gasauppvärmning möjliggöra en ytterst snabb och bekväm varmvattenanskaffning samt erbjuda genom sin soliditet, höga värmeeffekt, absoluta tillförlitlighet och lätta skötsel en avgjord fördel framför alla andra liknande apparater. De lämna vatten på ända till 5 olika tappställen samt tändas och släckas automatiskt, då kranarna öppnas eller stängas.

Begär offert och närmare upplysningar från
A.-B. Ahlsell & Bernström A.-B. Sjöberg & Bengtson
Stockholm Göteborg

PUB

Två 95-kronors KAPPOR

som väckt anklag, tack vare sina synnerligen trevliga modeller. Den till vänster är av prima svart, brun eller mullvadsfärgad eskimå med pälsbesättning. Den högra är av svart prima cotelet med pälskrage, halvfodrad.

Paul U. Bergströms ^{A/B}

74 DROTTNINGGATAN 74

Förlovade.

Förlovning har ingåtts mellan underlöjtnanten vid Svea livgarde *Folke de Maré* och fröken *Margaretha Ehrensvärd*, dotter till godsägaren, friherre Bror Ehrensvärd, Willands farm, Kristianstad och hans maka f. Hassel.

Bröllop.

Grevinnan Carin Stenbock.

I Jakobs kyrka i Stockholm sammanvigdes den 8 november godsägaren greve Albert Stenbock, Arnö, och fröken Carin Pettersson, dotter till f. statsrådet David Pettersson, Bjälbo, och hans maka, f. Wiström.

Iduns byrå och expedition,

Mästersamuelsgatan 45, Stockholm.

Redaktionen: ... Kl. 9-5 | Expeditionen: ... kl. 9-5
Riks 8660 — Norr 9803 | Riks 1646 — Norr 6147
Red. B. Carlsson kl. 1-3 | Annonskontoret: kl. 9-5
Riks 8660 — Norr 402 | Riks 1646 — Norr 6147

Iduns annonspris:

Pr millimeter enkel spalt:

35 öre efter text. 40 öre | Utländska annonser:
å textside. Bestämd plats 45 öre efter texten, 50 öre
20 % förhöjning. Led. pl. å textside, 20 % förhöjn.
och Platssökande 25 öre. | för särskilt begärd plats.

Iduns prenumerationspris:

Idun uppl. A.	Idun uppl. B.
Helt år 15:—	Helt år 17: 50
Halvt år 8:—	Halvt år 9:—
Kvartal 4: 25	Kvartal 4: 75

STEINWAY & SONS

STORT LAGER I ENSÄMAGENTUREN
LUNDHOLMS PIANOMAGASIN
STOCKHOLM • JAKOBSBERGSGATAN

TANGENS
GARDINER
äro billigare
bättre
och smakfullare
än utländska

Vadstenaboden

REGERINGSG. 22, STOCKHOLM.

Duktyger — Lärfter

Vita Vävnader.

Billiga, bestämda priser.

HEMFÄRGEN

HÄRVAN

är en tillförlitlig
o. utmärkt färg för

YLLEPLAGG

OBS.!

Färgning i hemmet lö-
nar sig endast om
färgen är prisbillig.
"HÄRVAN" är billig.

A. W. Herdins Färgverk
Falun.

Vid

Engelska sjukan

Bleksot

Skrofler

och aptitlöshet hos barn i alla åldrar har Emulgon (vitaminrik fiskolja i förening med Phospho-Energon och kalk) givit utomordentligt goda resultat. Redan efter kort tids användning ger sig en märkbar förbättring tillkänna, aptit och vikt ökas, sömnen blir lugn och stärkande.

Under rekonvalescens och svaghet försakad av klena lungor, körtelsjukdomar, blodbrist etc. är en Emulgonkur synnerligen välgörande.

Giv Edra barn Emulgon!

Fås på alla apotek i originalfl. om 200 och 1000 gr.

Amanda Hammarlund och Saga fra jubileum.

Amanda Hammarlund.

FRU AMANDA HAMMARLUND BLIR 70 ÅR och Saga ger ut sitt hundra band. I denna mans-ålder mellan första och sista bandet sagoböcker, ligger också en oändlighet av arbete förborgat.

Redan år 1891 utgav fru Hammarlund tillsammans med sin man, Emil Hammarlund den välkända "Jultomten", vilken i år utkommer för trettiofjärde gången, ivrigt efterlängtat av alla Sveriges barn. "Jultomten" följdes snart av Fågel Blå, Silvervit m. fl. men ingen av publikationerna ha haft en sådan betydelse och nått en sådan spridning som "Barnbiblioteket Saga".

Att samla alla dessa sagor från skilda länder, att gallra och sovrå, att förmå de rätta författarna att skriva de rätta böckerna, att samla de bästa teckningarna till sagorna — allt med klar blick för vad barn behöva och vilja ha, det har varit ett stort verk.

Men hon kan också vara stolt över resultatet. Allt vad barnsinnet kan önska sig av sagans underbara värld och dessutom en hel del nyttiga kunskaper, det har "Saga" skänkt det uppväxande släktet i vårt land.

Man säger, att den som lever med barn och ungdom, sent åldras. Detsamma gäller säkert också dem, som i likhet med fru Hammarlund arbeta för barnen. Vitalitet, andlig kraft och spänstighet präglar alljämt hennes väsen. På sjuttioåringens högtidsdag sista november bringa henne helt visst Sveriges barn ett mångstämmigt tack för vad hon velat — och även förmått — skänka dem.

SIGNE H. WRANÉR.

Von Sneckenströms.

(Forts. fr. sid. 1235.)

skildringarna och i den förmåga av fin detaljakttagelse, som alltid utmärkt hennes böcker. Den har sin svaghet i den släpighet, som redan den valda romanformen kanske delvis måste betinga. Detta gör sig isynnerhet gällande i början. Men intresset väckes ganska snart, så fort man begynner få fatt på fru Sneckenströms och hennes två barns utvecklingsöden.

Intressantast är modern skildrad. Det är en annan majorska på Ekeby, sprödare, mänskligare. En människa som kämpar en svår och tung livskamp kan icke gärna vara ställd mot en riktigare bakgrund än Paula är det i detta hårda och vilda landskap. Hon är bokens bäst genomförda personlighet liksom det ödsliga stormsvepta havslandskapet är bokens bästa teckning. När man tänker på denna bok, minnes man kanske främst detta landskap.

Barnens utveckling intressera inte så mycket, åtminstone ur lekmanasynpunkt. Vannas hastiga stråpats mot ett romantiskt äktenskap med en ganska vanlig romanhjälte, är nästan lika litet motiverat som samme hjältes bråddöd vid en självförvållad bilolycka tillsammans med sin förra fru. Sonen Hans, är däremot betydligt mera konsekvent gjord, om ock här och där ett förenande moment i utvecklingen — fortfarande ur lekmanasynpunkt — kunde ha önskats. Bipersonerna äro utmärkt skildrade, här visar Marika Stjernstedt åter sin stora förmåga av psykologisk observation

Vid tankearbete

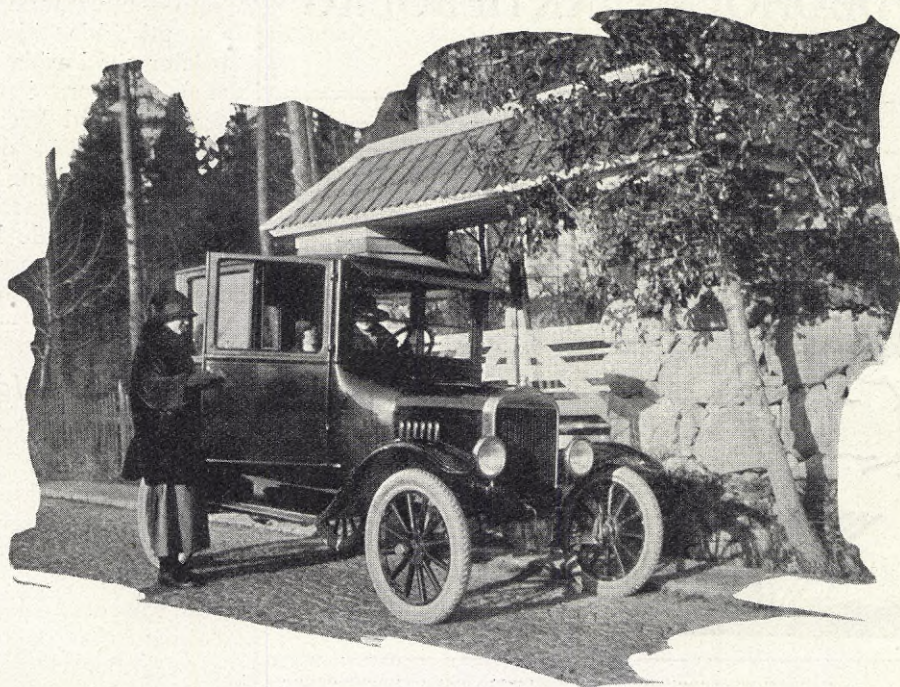
behöver man ofta en eggelse eller uppfriskning, någonting som »4711» så underbart skänker. Inför avgörande prövningar, stora andliga uppgifter lugnas nerverna, och tankarna bliva klara, om panna och tinningar fuktas med »4711».

Använd alltid . Lagligt skyddat märke (blå guld etikett).

Sedan 1792 tillverkad i alljämt lika framstående kvalitet efter urgammelt originalrecept.

4711. Eau de Cologne

Damernas bil

är den vackra, eleganta och bekväma Ford Tudor Sedan. Det tar endast några timmar att lära sig köra den, den är lättskött och alltid redo till färd. Bese hos de auktoriserade Ford-försäljarna den nya

Ford

Tudor Sedan

Pris kr. 2900: — inkl. gummiskatt för Stockholm, Göteborg eller Malmö. Exkl. leveranskostnader och frakt till köparens ort.

Nyhet för Julbordet

”JULDUKEN”

Bordlöpare av tyg

är en oumbärlig ersättning för de ovaraktiga och opraktiska bordlöparna av papper. Kan tvättas huru många gånger som helst.

Varaktig i många år.

Säljes metrervis i olika mönster med konstnärliga julmotiv hos manufaktur- och pappershandlare.

Svenska husmödrar! Efterfråga ”Julduken”. Skulle Eder handlande ej ha fått in den, bed honom genast anskaffa den.

RYDBOHOLMS AKTIEBOLAG
RYDBOHOLM

Tag bort Värken!

Det går lätt och säkert med Sloan's Liniment. Bara stryk på — ingen gnidning behövlig — och värken försvinner. Stillar all muskel- och nervvärk. Försök det!

Fås på alla Apotek.

**SLOAN'S
LINIMENT**

PETRALHÅR VATTNET

är av alla damer uppskattat som det **bästa hårmedlet**

— förhindrar alla hårsjukdomar, stärker hårrötterna, befördrar hårväxten o. gör håret poröst —

Petral Hårvatten tillhandahålls i alla damfrisørsalonger.

Tillverkare

JOH. D. ANDERSSON
Tvål & Parfymfabrik, Malmö.

och inställandet av personer i miljön. Endast den sinnessjuka tyckes mig icke vara levande återgiven. Den ohyggliga första scen i vilken han introduceras, skulle ha fordrat en utveckling från och icke till slöhet. Nu står den endast där som ett groteskt påhitt.

Marika Stjernstedt är icke journalist, hennes roman har icke något av stundens glans och irrsken, men icke heller något av journalismens elementära existens. Man blir bekant med och intresserad av hennes personer och avståndet från dem skärper i stället för att försvaga intrycket. Hennes avsikt är icke enbart litterär. Hon ser socialt och berättar pedagogiskt. Men hon gör det medvetet, därför stör det icke. Och tiden är ju dessutom social och pedagogisk.

ALMA SÖDERHJELM.

En yrhätta.

(Forts. sid. 1238.)

att hon inte bjudit dem, tills de drogo fram sina kort och sade att de voro visst bjudna så det skulle hon inte vara ledsen för. Kalaset lär ha varit en provkarta på blandade känslor.

Vid nitton års ålder kom jag till Akademien. Det var så trevligt kamratliv också där.

Vi gjorde strutar med en liten våt lerklump i spetsen och slungade dem upp i taket där de fastnade. När sedan lektionen började och leran torkade dumpo strutarna ner, det var ett riktigt strutregn på professorn och oss.

I tamburen brukade vi rita hela väggen full med karikatyrer. Jag ritade Hin Onde. På ryggen hade han en säck där jag satte alla jag tyckte illa om, och över stod: »Nu har jag fått de värsta i säcken.»

En gång i månaden hade Akademien tillställningar, vanligen på Fenix och en gång om året maskerad. Ett år voro Ellen Hedlund — nuvarande Ellen Cederström — och jag utklädda till »satungar» i svarta atlas-trikåer med röda eldtungor på benen och små guldhorn i pannan. Dekorationsmålaren Gotthard Werner stod i dörren när vi kom. »Det är då verkligen att bekänna kort!» sade han. Carl Larsson var också där och Zorn var klädd till dalpojke. Vicke Andréen spelade luta — det var en härlig tid! Men hennes smittande glada skratt visar att »den härliga tiden» varar än.

”Knollriga mamsell'n”.

(Forts. fr. sid. 1236.)

Bellman, som en gång skrivit så vackra men oanständiga dikter. Nåja, han hade kanske inte menat så illa, men att hon nu var i vars mans mun, det var då hans fel, den dömiundren. Och Lindstahl gick i fylla. Nu var det tid att stänga krogen, sätta halmstolarna på bordet, ta sig en klar och säga godnatt!

Men att hon inte skulle glömmas så snart, därpå är Gunnar W. Lundbergs på Hugo Gebers förlag nyss utkomna, rikt illustrerade bok »Ulla Winblad, en tidsbild från det gamla glada Stockholm» det starkaste beviset. Han har sökt att ur alla kända källor, ur gamla tidningar och protokoll sammanställa hennes livs historia.

Det är ett sorgligt öde de fått, Bellmansfigurerna. Vad man om dem kan uppleta, måste hämtas ur polisrapporter och domstolsprotokoll. Fattiga, syndiga människor voro de allesammans, och under sin vandring över samhällslagarnas svaga is råkade de alla gång på gång att kliva ned

A.-D. FÖRENADE
PIANO & ORGEL
FABRIKER
SÖTEBORG.

Våra svenska instrument äro bäst och i förhållande till kvalitén billigast

MALMSJÖ-BILLBERG
ÖSTLIND & ALMQUIST
GUSTAFSSON & LJUNGQVIST
RÄLIN
GÄVLE ORGEL- & PIANOF.

Beyers Handarbetsböcker

— ytterst lärorik bokserie för alla slag av handarbeten — giva var och en, ung och gammal, noggrann undervisning uti att virka och sticka moderna jumpers, dräkter och klädningar. Fri-volitets-, Filét-, Knypplings-, Hardanger-, Hedebo-, Vitbroderi, Macramé- o. Korsstyngsböcker. Pris kr. 1: 60. Små mönsterböcker 25 öre. Monogramböcker m. fl.

Finnas hos alla välsorterade bokhandlare och tapisseriäffärer.

Förlag: A.-Bol. O. Oehlenschlägers Efr., Malmö.

Evan Williams

Finnes hos alla frisörer och i parfymaffärer.

Henna Shampoo

Kjolplissering

Maskinmärkning, hälsöm och brodering. Ingeborg Lindeberg, Specialateljé, Mästersamuelsgatan 32, Stockholm. Order till landsorten omgående.

Nyckeln till hälsa

är att rensa magen och tarmarna från osunda rester, utdriva urinsyra från kroppen samt upprätta blodet, därmed avlägsna själva orsaken till illamående och sjukdomar.

En huskur Frukt-Salt-Samarin är härtill synnerligen välgörande. Magsyra och Huvudvärk försvinna. Värk i kroppen, Reumatism och Nervsmärtor skingras. Hälsa, krafter och välmående återvinns.

Frukt-Salt-Samarin verkar välgörande på hela organismen och omedelbart uppriskande. Pris per burk kr. 2: 50. Erhålles pr post-förskott från Cederroths Tekniska Fabrik, Sthlm. (Säljes å Apotek, Drog-, Kemikalie- & Färghandel m. fl.)

Använd

Svensk Kex

Av SANGALLA té

rekommendera vi våra kända märken

"Pekoe Souchong"

"Imperial", "Ordinary"

i originalförpackningar.

PERCY F. LUCK & Co.

Oxygenol-Tand-Creme

med vätesuperoxid

Stärker tänder och tandkött.

Badinrättningen

Telefon Sö. 330 56 och 367.

Södermalms Tvätt- & Badinrättning

Tvättinrättningen

Telefon Sö. 336 30 och 25 82.

Damernas bästa

inköpskälla av alla slags garanterade Bandager, Sjukvårds-, Förbands-, Sanitets- och Toilettartiklar, allt för fotvården.

Iduns läsare 10 % extra rabatt. Särskilda herr- och dambutiker. Gratis prislista.

Uppgiv mått

CITY ENGROSLAGER Avd. 1.

Butiker:

Jakobsbergsg. 27, hörnh. av Regeringsg. Flemmingg. 13, mitt för Separator. Till landsorten mot postförskott. Postf. 622. Stockholm I.

PARFUMERIE

L'HELIOTROPE

Karlavägen 12, Sthlm

(mitt emot Engelbrektskyrkan), Tel. Norr 134 01.

Franska parfumer

Fantasiekamrar

Toilettartiklar

Jämn ugnsvärme

är en av de egenskaper, som utmärka

BOLINDERS SPISAR

sig. Det är rapporterna om dylika fataliteter, som nu dragas fram. Men de tillfällen, då Fredman gratis högg ved åt någon fattig änka, då Mowitz spelade för att roa några barn, eller då Ulla Winblad kysste en gosse, därför att hon tyckte synd om honom, de bagatellerna hittar man inte i protokollen.

Herr Lundberg tar dock på den knollriga mamsellens öde med lätt hand. Det gör honom synbarligen ont att verklighetens Ulla inte var någon annan än den kvinnsperson han kunnat hitta i protokollerna. Nå, än sen! Den riktiga Ulla Winblad har ju aldrig förändrat sig. Lever hon inte ännu i Bellmans sång lika ung, lika sprittande som för hundrafemtio år sedan? Ulla Winblad blev aldrig som vi, vanliga människor, sammansatt av väte, kol, kväve etc. utan skapades av ett varaktigare stoff: skaldens syn. Ulla Winblad lever, och vad som grävdes ned på Maria kyrkogård var bara stoftet av en tämligen försupen traktörska, madam Maja Stina Lindståhl, född Kiellström.

BIRGER MÖRNER.

Det litterära livet.

(Forts. fr. sid. 1242.)

berättartalang, stundom präglad av sinnrikt ordval.

Tre noveller må för dagen läggas på minnet: Fanny Alving med sin Halvdager och Helljus, en ganska ojämn bok, till sin första hälv, »halvdagern», bestående av spökhistorier, sådana de brukar komma fram vid brasan i sällskap, som ha sinne för dylikt. En av dessa historier, den om Matilda, når emellertid längre. Berättad på fru Alvings nyktert sakliga sätt, ger den en ganska stark verkan av oförklarlig och hemlighetsfull kraft ut ur ett till det yttre helt trivialt småstadskvinnoöde. Bland »helljus»-skisserna finns också en, som höjer sig över de andra: Amuletten, en besk, men inte chargerad (som t. ex. Fru Björk) inblick i det ofta hopplösa ömsesidiga förhållandet mellan överklass och underklass — i både social och här även andlig bemärkelse. Vidare Gustaf Ullman, som utgivit »Farmor vill det», en samling på ett 40-tal skisser, helt korta, 2—6 sidor varje. Han kallar dem Folklivsbilder. De kunde också hetat Penndrag ur anteckningsboken. Var och en av dem ger blott en glimt ur allt möjligt vanligt folks liv, eller anteckningen om ett öde, eller en episod. Deras förtjänst ligger i deras verklighetsprägel. Man frestas inte tvivla på att författaren sett, upplevat, vetat av vad han här återger. Man kan tänka sig honom en fredlig aftonstund, berättande smådrag och minnen ur mer eller mindre nära bekantas liv — alldeles så som han råkar komma ihåg dem. Om detta också inte är märkvärdigt på ringaste vis, äger det dock en angenäm trygghetsprägel.

Och slutligen Gustav Alm: Fångstmän, en skildring av finländskt skärkarls liv. En bok, som läses gärna, därför att en välskriven bok alltid försvarar sig; men med något alltför fattigt i själva inspirationen. Synen på typerna i den karga skärgården, alltifrån fiskaren eller hans fagra dotter i deras tappra slit med elementen och till patronen, spritmelandolisk och hyllande tillvarons tomhets evangelium, är tämligen konventionell. Man känner igen tankarna bakom det värdade, ofta delikata språket. Den bästa novellen är den om Zackris Matt, den enda där en kärvt humoristisk sträng ljuder in. Kanske ett löfte.

MARIKA STJERNSTEDT.

Förfäras ej,

även om de första rynkorna börja synas, eller huden visar benägenhet att spricka sönder och bli ful genom kyla och ruskväder.

Ett osvikligt medel häremot är

F. Pauli's äkta

Liljemjolk-Crème

Efterlämnar icke fettglans.

Den gamla välkända, omtyckta och enda äkta original Eau de Cologne

äter i märknaden.

I parti från PARFYMERI

H. ENGELBERG

Gen.-agent & nederlag för Sverige

SERGELGATAN 4, STOCKHOLM

Tel. Norr 9813, Norr 9866

Begär offert.

NORNANS SYMASKINER

modernast, försedda med alla förbättringar, starka, tillförlitliga, lättgående.

10 års garanti.

Bevåma avbetalningsvillkor

NORNANS SYMASKINER

VERKSTADS A.-B.,

Östra Hamngat. 35, Göteborg.

Vem vill använda dessa hjälpmedel...

da veckoabonnemanget endast är Kr 2:50 för en

Lux

A.-B. ELEKTROLUX

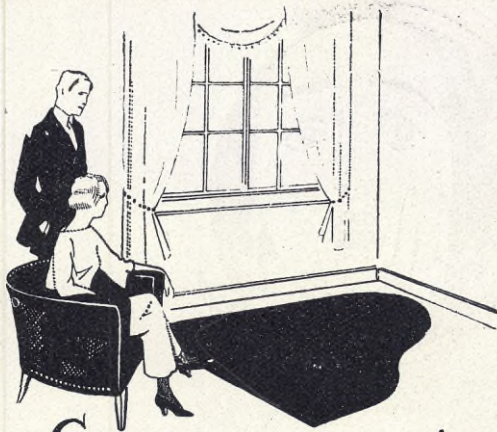
Utställning: STOCKHOLM

Tel. 4196, 16613

Norr 7192, 6464

Lux erhåller alltid ensam högsta utmärkelsen å alla utställningar världen runt.

Döm själv. — Begär demonstration i Edert hem.

LUNDHOLMS PIANOMAGASIN,
Jakobsbergsgatan 39, Stockholm.

Sänd undertecknad kostnadsfritt ett pappersmönster över Steinwayflygeln mod. O.

Namn

Adress I.

En överraskning

bereder det mången att kunna konstatera att en Steinwayflygel utan svårighet kan placeras i rummet. Ofta låter den t. o. m. placera sig lättare än ett pianino. En Steinwayflygel i det egna hemmet har för mången varit en dröm, som på grund av de knappa rumsförhållandena ansetts outförbar.

För att var och en själv skall kunna bilda sig ett begrepp om möjligheterna härför utsända vi kostnadsfritt ett pappersmönster, utvisande den exakta storleken av en Steinway & Sons' flygel, modell O. Priset för detta instrument, kr. 3,500, måste betecknas såsom synnerligen moderat och underlätta vi köpet genom att taga Edert nuvarande pianino i byte till högsta värdering. Dessutom medgiva vi gärna bekväma betalningsvillkor.

LUNDHOLMS PIANOMAGASIN

STOCKHOLM
Jakobsbergsgat. 39

GÖTEBORG
Östra Hamngat. 52

Ensamagentur: STEINWAY & SONS, New York — London — Hamburg.

Malmö GALOSCHER

Enastående hållbarhet
Utomordentliga passformer
Prydligt och omsorgsfullt arbete

RYSEA
GUMMIFABRIKS-A.-B.,
MALMÖ.

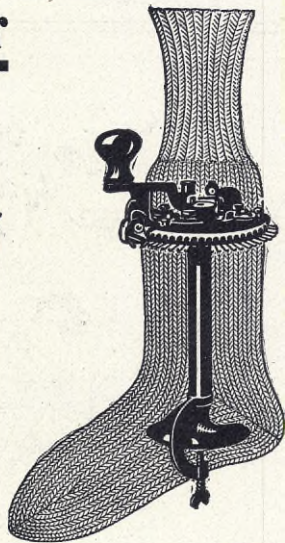
Förtjäna pengar

genom att åt oss utföra ett välavlönat hemarbete, vilket garanteras varje köpare.

Favorit

Hemstickningsmaskin är den ENDA av världspatenterad, SVENSK tillverkning och överträffar alla andra fabrikat.

Vår svenska firma är grundad på sunda svenska affärsmetoder, vilket är en garanti för varje köpare reella behandling.

Spara pengar

genom att själv sticka hemmets behov av Strumpor, Vantar, Underkläder, Barnkostymer, Jumpers, Strandkoftor m. m. m. m.

Favorit

Hemstickningsmaskin kostar endast kr. 150:— pr kontant och betalar sig på mycket kort tid. Favorit säljes även på humana avbetalningsvillkor och levereras omedelbart mot Kr. 50:—.

Besök oss genast ell. insänd nedanst. kupong i öppet kuvert med användande av 5 öres frimärke.

FABRIKSAKTIEBOLAGET FAVORIT,
Kungsträdgårdsg. 10 - STOCKHOLM 16.

Sänd mig gratis och utan köptvång Eder katalog över den världspatenterade Svenska hemsticknings-maskinen FAVORIT jämte upplysningar om det av Eder garanterade hemarbetet.

Namn:
Bostad:
Postadress: I.

Handla svenskt

och

välj svensk vara!

FABRIKS-
AKTIEBOLAGET

Favorit

Kungsträdgårdsg. 10.
STOCKHOLM 16.

TELEFONER: Försäljningskontoret i Stockholm 3693. Verkstäderna i Nässjö 162.

Alice Tegner.

(Forts. fr. sid. 1244.)

att sporra till ett fortgående på den inslagna stråten.

Då Redaktionen till oss prisdomare överlämnade icke mindre än 43 tävlingsskrifter, måste ju detta framkalla den glada känslan: tänk att det finnes så många kvinnliga kompositörer i vårt land! Och man grep sig verket an med vetgirig undran.

Naturligtvis kan ett sådant bedömande ske efter något olika synpunkter. En komposition kan vara stämningsfull utan att vara vad man kallar »bra gjord». Å andra sidan kan den vara både fyndig och väl genomarbetad i så väl sångstämma som ackompanjemang men trots detta sakna stämningsvärde. Vidare spelar texten till sångerna en väsentlig roll. Det är icke alltid textvalet är det bästa men därvid får man komma ihåg, att det kan vara vanskligt nog att finna verkligt goda texter, som lämpa sig för musikalisk behandling.

Flera av de sånger, som icke blivit prisbelönda, innehålla goda ansatser, som dock vanligen icke kunnat fullföljas. De prisbelönda sångerna leda allesammans sitt upphov från fru Alice Tegnér. De vittna om hennes fina och odlade smak, äro klangfagra och verkligt känsliga. De röja också, att fru Tegnér har olika strängar på sitt instrument, att hon är mäktig att tolka olika slag av själsstämningar. Varmt önskas, att dessa hennes sånger måtte hitta vägen till många svenska hem!

Vid meddelandet om att alla tre prisen tillfallit henne, utbad sig fru Tegnér att få fördela andra och tredje pris, 150 kr. som en uppmuntran till: fröken Sigrid Lidströmer, Stockholm, för texten till den med första pris belönda kompositionen 50 kr., fru Ebba Wirsén Lundqvist, Göteborg, för kompositionen »Godnatt» 50 kr., samt fröken Ellen Heijkorn, Stockholm för kompositionen »Tack snälla jord» 50 kr.

SARA WENNERBERG-REUTER.

En hyllning för drottningen.

Då drottningen lämnade Solliden för sommaren hyllades hon vid sin avfärd av de gäster, som njutit en oförglömlig sommarvistelse på Drottningens Vilohem. Därvid överlämnade pensionärerna en adress till drottningen av följande lydelse:

»Då den 28 sept. 1881 det Svenska folket mottog sin kronprinsessa gick det som en susning av välbehag genom dem alla. Frisk, ung och intagande ryckte hon genast till sig allas hjärtan! Inom oss vaknade hoppet att här vi fått vad vi behöva...

Sedan dess hava 43 år förlutit och liksom frukten på kunskapens träd hava de innehållit både gott och ont; ej minst för Ers Majestät.

I dag äro vi här ett litet anspråkslöst fåtal av detta samma Svenska folk församlade, som med en enda stämma, med hjärtat bräddat av erkänsla, framföra våra från djupet av själen gående tack! Vad vi hoppades finna hos den unga Kronprinsessan blev verklighet hos Sveriges Drottning.

Den tid vi hava tillbringat i detta Vilans och Glädjens lugna hemvist utplånas med säkerhet aldrig! Aldrig glömma vi de stunder då lik en god genie hon stod mitt ibland oss, leende och öm!

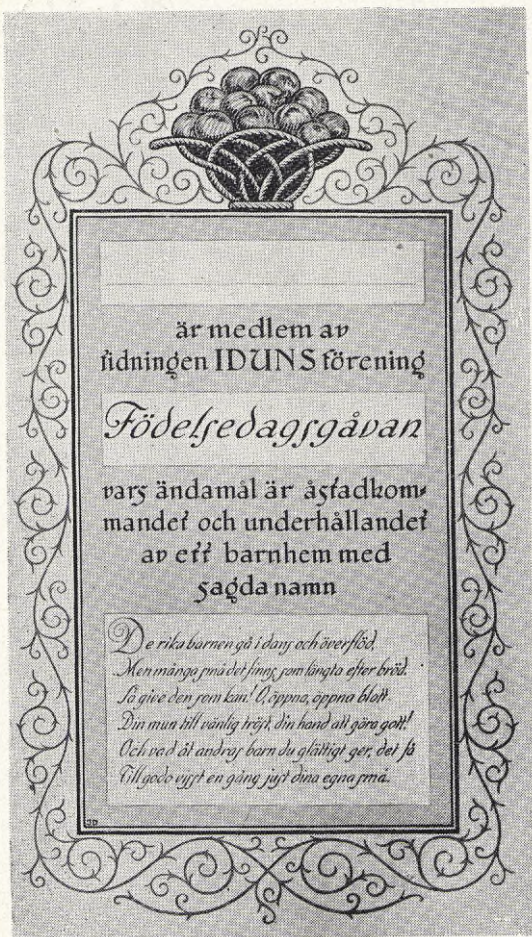
Hav tack du Sveriges moder för kärlek öm och sann
Hav tack O, Drottning kära, för omsorgen så varm.
Ditt verk är stort och brett som floder
Hav tack O Drottning, syster, landets moder
Ännu en gång hav tack!

I varje öga glittrar tåren
Och varje hjärta bultar hårt
Och stumma stå vi, vi i gamla åren
Och känna, Drottning du är vår!

O! lycklig du som med så ljuva minnen
Och ett förgånget i det godas famn
Har spridit glädje i så många sinnen
Som med din ömhet lotsat sorg i hamn!

Constance von Scheven.

Diplom för Födelsedagsgåvan.

Insamlingen för det barnhem "Födelsedagsgåvan" — vartill Iduns läsare är vänliga att ge sina bidrag i form av gåvor i samband med födelsedagen — är i glädjande tillväxt och vi hoppas snart se första tusentalet kronor samlade. Till uppmuntran för givarna och för att knyta dessa samman i den förening vari de genom sina gåvor inträda har Idun låtit framställa det här avbildade diplommet som tillställas medlemmarna mot en mindre avgift. Diplomet är tryckt i tre färger och meddelar att innehavaren är medlem av tidningen Iduns förening Födelsedagsgåvan vars ändamål är åstadkommandet och underhållet av ett barnhem med sagda namn.

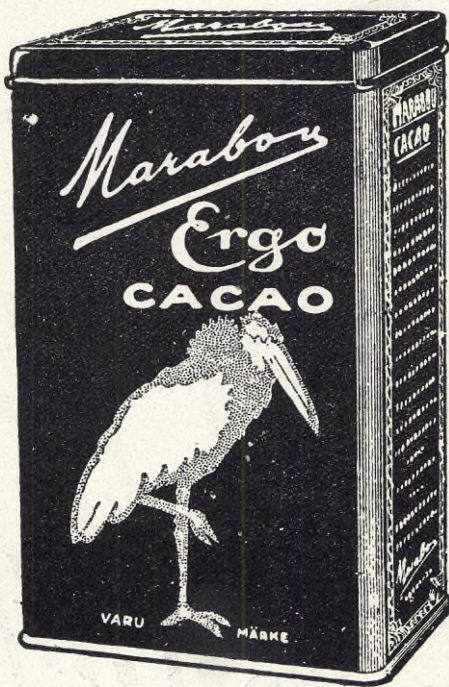
Fixeringsbild n:o 48.

Här äro prinsessan och svinherden. Men var är kungen? Svaren insändas inom en vecka från detta nummers datum.

Lösning.

"Man köper i dessa dagar ved för vinterbehov, ty inom kort komma kalla dagar", lyder rätta lösningen på rebusen i nr 45. De två först öppnade svaren innehöll också denna tydning, varför deras båda insändarinnor, Sigrid von Beetzen, Göteborg, och Wanda Thunberg, Filipstad, erhålla de båda prisen, uppgående till 15:95.

En god hälsa

måste grundläggas redan i barneåldern och intet är härvid viktigare än att genom lämplig näring öka kroppens vitalitet och hjärnans mottaglighet för nya intryck.

Ergo-Cacao är närande, lättsmält och välsmakande. Den är därför just den frukostdryck, som ger barnen ett gott underlag för hela dagen.

God till sista droppen!

A.-B. CHOKLADFABRIKEN

Marabou

Sveriges

kvalitetsledande chokladfabrik.

Rena porer —
hudens hälsa.

Så säga alla.

Vi återgiva här nedan en skrivelse, som häromdagen kom oss tillhanda. Som alla andra, vilka börjat använda **Elfströms Svavel-Tjärtvål** (REPORIA-TVÅL) har brevskriverskan haft idel goda erfarenheter av denna vår toalett-tvål. Dessa frivilligt avgivna omdömen om **Elfströms Svavel-Tjärtvål** (REPORIA-TVÅL) utgöra det bästa beviset för dess förträffliga egenskaper och stora behag i bruket.

"Det är med verklig glädje jag erkänner den utmärkta inverkan ELFSTRÖMS SVAVEL-TJÄRTVÅL haft på min hy. Och vilken njutning det är att dagligen använda densamma! På det allra varmaste vill jag härmed rekommendera den såsom en bland de förnämsta tvålarna och det är för mig ett nöje att för alla framhålla dess utmärkta egenskaper.

Sandåker, Umeå, den 26 okt. 1924.

EBBA JONSSON."

För att förekomma förväxlingar med underhaltiga tvålarna, som erbjudas i förvillande lika utstyrelse, hava vi inregistrerat ordmärket REPORIA såsom lagligt skyddsmärke för Elfströms Svavel-Tjärtvål. Lägga märke till att skyddsmärket REPORIA återfinnes å omslaget.

Tillverkningen står under kontroll av Prof. i kemi vid Upsala Universitet L. Ramberg. Detta garanterar en oförändrad sammansättning.

Säljes överallt å 1 kr. pr st.

ELFSTRÖMS TEKN. FABRIK, GEFLE.

Iduns korrespondensklubb.

Vilken akademiskt bildad herre (25—35 år) önskar brevväxla med intelligent flicka. Endast verkligt karraktärsfast göre sig besvär. Ej anonymt.

"Icke Blåstrumpa".

Tänkande, djupt anlagd kvinna med ljus livssyn, intresserad av litteratur, konst och musik men även av hushålls- och uppfostringsfrågor, söker genom Idun själsfrände i och för tankeutbyte under långa vinterkvällar.

Skärgårdstös.

Finnes någon bland Iduns många läsare, herre eller dam, som vill korrespondera med ung, kvinnlig kontorist, bosatt på landet. Ön-

Läkare och sjukhus.

Effektiv sjukdomsbehandling med Miradiumpreparaten.

Läkarvetenskapen hela världen över använder i ständigt stigande grad radium till botande av ett stort antal sjukdomar, såsom gikt, reumatism, ischias, ryggskott, nervositet och nervsmärtor, sömnlöshet, dålig aptit och matsmältning, trötthet och svaghetsstillstånd.

Miradium innehåller äkta radium i noggrant avpassade doser och framställes under strängaste vetenskapliga kontroll, varför det i ständigt stigande grad användes emot de nämnda åkommorna. Man tager först miradiumsalt eller -pastiller och om så är nödvändigt senare de starkare miradium-tabletterna. — Erhållas på apoteken à kr. 6.50. Boken om radiums användning och verkningar skickas gratis, om Ni skriver till Miradium-officinen, Apoteket Vasens Apoteksvarucentral, Vitrum, Stockholm.

skar komma i kontakt med någon person, omkring 30 år, som lik undertecknad känner sig ensam och utan vänner.

Kerstin.

Jag är en sådan, som har den idén, att det skall vara någon mening med tillvaron. Det kanske finns någon, som skulle kunna entusiasmera mig i strävan efter livsförädling. Är 25 år utan särskilda meriter.

Bror.

FRÅGOR OCH SVAR

Fråga: Ägare av 3 st. tallrikar av det omskrivna Pilamönstret, köpta i England 1840-talet (32 st. äpplen) frågar härmed vad dessa ha för värde.

Svar: Värdet kan ej bestämmas utan att man först vet om tallrikarna äro tillverkade på 1700-talet eller på 1800-talet. I förra fallet ha de naturligtvis större värde, för så vitt de anars äro felfria.

Fråga: På en högblå taftklänning råkade jag få en fläck, vilken jag tog bort med bensin. Bensinen efterlämnade en rand runt fläcken, som jag nu undrar om Idun kan säga huru jag skall få bort.

M.

Svar: För att undvika en rand runt fläcken, som man tar bort med bensin, brukar man strö torrt potatismjöl över fläcken och bensinen. Om sidnet tål bensinen får ni ta bort randen på ovan nämnda sätt. Fukta först med bensin, strö över potatismjöl och gnid sedan torrt.

Fråga: Är det tillåtet, att vid skriftliga översättningsprovet i franska i studentexamen använda Philp, Franskt konstruktionslexikon, vilket även innehåller förteckning över de ord och talesätt, som styra subjonctif?

Lisa 18 år.

Svar: Konstruktionslexikon är ej tillåtet att medhava vid skriftprovet men väl ett vanligt lexikon.

Fråga: Vore tacksam få veta om en 6 mån. sjukvårdskurs vid lasarett är tillräcklig som merit för att ha utsikt att vinna inträde vid Tandl. Inst.-kurs för tand-sköterskor. Betyg från flickskola, med normalskolekompetens finns. När anordnas sådana kurser?

Harriet.

Svar: Edra skolbetyg motsvara inträdesfordringarna och en sjukvårdskurs gäller som merit vid ansökan om inträde vid tand-sköterskekursen. Utbildningstiden är 6 månader och avgiften 300 kr.

Fråga: Vore tacksam få adress på någon billig bra plats i Italien

eller södra Frankrike, där bröst- klen och på samma gång reumatisk dam kunde sköta sig. Ungefärligt pris? Finns något sådant där svenska talas. Svar till

K. T.

Svar: Endast klimatet i södra Frankrike eller Italien är gott både för bröstklena och reumatiska personer. Men ganska viktigt är att få varm bostad, helst med värmeledning, och då blir det ju ej så billigt.

Det finns ett svenskt pensionat i Nice (Nizza) Villa Latif, 11 rue des Lilas, St. Maurice.

I Santa Margherita på italienska rivieran äro Hotel Metropol bra. Skriv till dessa ställen och begär prisuppgifter.

LÄSARINNORNAS SPALT

RÄTTELSE.

I mitt svar i Nr 46 till "Ateljer" står: (rad 7 nedifrån) "än att", vilket bör vara: "och att". I svaret till "Den dövas väninna" står: (rad 11 nedifrån) "som i stället för frågobrev" — vilket bör vara "som i så kallade frågobrev". Ebon.

Vill Idun vara vänlig och upplysa mig om var man kan erhålla en trådknappsmaskin, och vad priset är samt vart man skall hänvända sig för att få sälja trådknappar. Tacksam för svar till

Mångårig lösnnummerköpare.

Ett rop från en hustru.

Jag har alltid läst alla goda råd och all tröst som min efterlängtdade Idun ger. Så nu tar jag mig också friheten att skriva. Jag tror dock inte någon kan sätta sig in i det liv jag lever och har levt i snart 20 år. Jag är 38 år nu, men ser yngre ut. Vi ha två barn. Min man ger mig aldrig mer än 2 à 3 kr., om lördagarna 5 kr. att hushålla på. Vi äro likvisst 5 personer. Jag har nu sålt alla mina smycken och fått småsummor av mina systrar, men nu har jag ej mer och de kunna ej längre hjälpa. Så har jag tagit på kredit lite matvaror och det allra nödvändigaste åt mig själv men han betalar aldrig något förrän det går till inkassering och som han är en man i social ställning dröjer det ju innan en firma vill låta det gå därhän. Han förlorade på aktier, men att han hade dessa aktier visste jag aldrig om. Han har aldrig talat med mig om sin ställning och jag har aldrig fått större summa än 5:— kr., inte ens som nygift. Barnen klär han dock ordentligt och ger dem till skolgång. Men han köper aldrig något till hemmet, talar aldrig till mig utan läser in sig när han är hemma. Det är så man kan mista förståndet ibland. Vi ha aldrig "främmande". Jag är aldrig på biograf eller teater, men jag pratar med mina barn, när min man är borta. Vad ska jag göra? Hjälpa mig att leva! Jag

Härlig, uppfriskande gymnastik till musik

(Iduns 5 minuter)

Rörelserna valda av Gymnastikinspektis Elin Falk.

N:o Z 149, pris kr. 6:—

Skönhet och hälsa eftersträvar varje kvinna och det är av stor vikt för hennes välbefinnande och trevnad, om hon kan behålla sin kropp ung och spänstig. Bästa medlet till detta mål är gymnastiken.

FÖRENA NYTTA MED NÖJE

och oftra därför 10 minuter varje morgon till en gymnastikstund för att känna Eder frisk och kry hela dagen.

De olika gymnastikrörelserna till musik (10 inalles) finnas noggrant illustrerade och beskrivna å det konvolut, som skivan ligger i.

Samtliga rörelser ackompanjeras av särskilt avpassad musik och föregås av behövlig instruktion. Ut-förlligt illustrerat prospekt gratis och franco.

MANLIG HEMGYMNASIK

av Bertil G:son Uggla även upptagen å en skiva N:o Z 148. Pris kr. 6:—

SKANDINAVISKA GRAMMOPHON A.-B.

OPERAHUSET - STOCKHOLM
Ombud å alla större platser.

har aldrig beklagat mig, förresten skulle ingen tro mig, så underligt är vårt liv. Han kommer hem till måltiderna, äter under iskall tystnad och läser sedan i sin dag efter dag, år efter år. Vid jul är det likadant. Då köper han julklappar till barnen. Innelåsta i sitt rum få de dem, och sedan visa de mig julklapparna när han går ut.

Jag har sökt en del platser som husföreståndarinna men alla ut-sikter ha strandat på att jag är "bunden" och min man vill ej skiljas därför att han ej vill ge mig något att leva av och jag har ingen i vida världen. Jag har aldrig varit sjuk, är sparsam i allt, kan arbeta, är god och gladlynt och "ser bra ut" men ändå ska det ej finnas en vrå i världen för mig utan jag måste gå här och äta nådebröd fastän jag arbetar sent och bittida. Kära Idun förlåt mig, men jag har ingen att tala med. Hjälpa mig att leva!

Ensam och nästan förtvivlad.

Käraste Idun och dess läsarin-nor! Som händelsen är den, att

Oatine

NI UNDVIKER STRÄV, TORR OCH HÄRD ANSIKTSHUD,

ni förorsakar bildandet av rynkorna. Använd tvål endast ytterst sparsamt, då näm-ligen huden härav blir torr. Om Ni dagligen vårdar ANSIKTET med OATINE vid lätt massage och avtorkning, skall Ni finna, att smutsen avlägsnas samt att huden blir friskare, klarare och vacker. Skydda alltid ansiktet med OATINE, som fås överallt. Begär uttryckligen OATINE. "Vit burk — grönt lock" och tillbaka-visa alla efterrapningar. OATINE fås överallt i tub eller burk å Kr. 2:50 samt i stor burk med tredubbelt innehåll Kr. 5:—

Oatine SNOW

mild och välgörande, uppsuges ögonblickligen av huden vid lätt ingnidning; den är mycket dryg och väluktande samt bevarar huden mjuk, klar och vacker. Fås i burkar å Kr. 2:50 och Kr. 5:—

Tillerkänd 10 Grand Prix & Guldmedaljer.

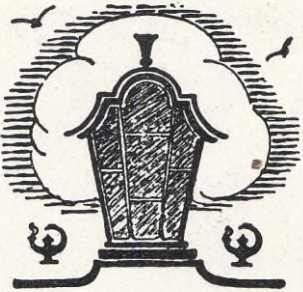
THE OATINE COMPANY A.-B., London, Paris & Stockholm.

Nederlag: Stockholm Luntmakaregatan 79. Tel. Vasa 142 24.

AKTIEBOLAGET
GÖTEBORGS BANK
GÖTEBORG Grundad 1848 STOCKHOLM

Egna fonder Kr. 78,750,000.
NOTARIATAVDDELNINGEN

emottager under bankens garanti alla slag av värdehandlingar i öppet förvar, däribland även **förmyndaredepositioner.**

**ELEKTRISK
BELYSNINGSARMATUR
BELYSNINGSGLAS
HUSHÅLLSGLAS
PRYDNADSGLAS
»PUKEX» UGNSFORMAR
AV ELDFAST GLAS**

BÖHLMARKS
STOCKHOLM Sö.

Högbergsg. 19-21, Norrmalmst. 4

Varje husmor
med intresse för saken
får gratis från oss boken

**“142 sätt
att tillaga
bananer.”**

Pris i bokhandeln kr. 1:50.

Skriv till
A.-B. BANAN-KOMPANIET
STOCKHOLM

jag har en okuvlig studielust och en brinnande tro på att min energi och vilja ska kunna hjälpa mig fram på den "törnbeströdda" läsvägen, men som jag, sorgligt nog, inte begåvats med denna världens goda i samma mån, så synes det mig nu tämligen mörkt. Jag har hunnit så långt som till 2:dra ringen, har alltså 2 år kvar till studenten. Hade tänkt försöka fortsätta i Uppsala, om det kunde givas möjligheter därtill. Nu kommer frågan: Kan det i Uppsala givas möjlighet till något som helst arbete några timmar om dagen under studietiden? Hade tänkt mig någon plats som husmoders hjälp om e. m. (ev. kvällarna) ex. 4-8 e. m. i familj att hjälpa till med disk, städning eller dylikt arbete, för någon liten lön i månaden t. ex. 15 kr. plus middag eller hur det möjligt skulle kunna te sig. Ville helst börja skolan nästa hösttermin, men kommer kanske att fara tidigare till Uppsala och kunde i så fall börja tidigare med det eventuella arbete, som kan uppbara sig. Jag har en hel fond av arbetskraft och dito vilja, bara jag finge prova på.

Skulle det manne hjälpa med annons i någon av Upsala tidningar och i så fall, vilken är den lämpligaste? Kanske rentav någon av Iduns läsarinor kunde reflektera?

Vore mig mycket kärt om någon av Uppsala damer ville svara, helst omedelbart!

"Okuvlig arbetsvilja".

Den gamla fröken.

Skiss av M.

— Kära lilla faster, säg mig, varför du, som ändå är så god och rar och vacker, aldrig varit gift eller förlovad?

Faster suckade först djupt; där-efter lade hon sin arm omkring den unga flickans midja och började:

— Du säger ofta att jag ännu inte ser gammal ut; det kommer sig säkerligen av, att jag aldrig varit ung. I mitt barndomshem rådde ett tarvligt och strängt levnadssätt; min far sörjde blott för, att hans familj bebodde en rymlig våning, fick god och kraftig kost och gick anständigt klädd. Lyx var för oss ett okänt begrepp. Min mors och mina klänningar syddes alltid efter samma mönster och mått, man kunde därför inte på det yttre se någon skillnad mellan den femtioåriga matronan och den helt unga flickan. Då jag kommit ut ur skolan fick jag en förträfflig undervisning i att koka och sy, och då jag var utlärard häri, saknade jag aldrig tillfällen att avlägga prov på dessa mina färdigheter. Teater och baler kände vi däremot inte till; sommaren tillbringade vi i en människotom trakt, och de enda gäster vi sågo hos oss voro några gamla vänner till mina föräldrar. — Då sedan pappa och mamma dogo — det var blott några få månader mellan de två dödsfallen — tänkte inte en enda på att beklaga mig. Som i kör viskade våra bekanta till varandra:

— Hon är väl försörd; hon skall knappt kunna förbruka en fjärdedel av sin årsinkomst! Detta senare var för övrigt fullkomligt riktigt.

— Dagar och veckor gingo. En söndag kom jag hem från kyrkan. Vår gamla husmamsell stod nere i porten och väntade på mig; hon följde mig ända upp på mitt rum och sade utan minsta inledning till mig:

— Fröken Anna, vi få snart lik i huset.

Förskräckt frågade jag:

"National"-serien N:r 2

**Den vackra
göteborgskan**

kan karakteriseras med följande ord: en harmonisk kvinna med djupt lagd, förnäm och gedigen personlighet. Hon älskar sport och friluftsliv — det märks på hennes friska hy, hennes raska, livliga gång och hennes sätt att kläda sig lika praktiskt som klädsamt. Hon älskar musik, studier — och framför allting annat sitt hem.

Sveriges vackra kvinnor

kunna alla berömma sig av en ovanligt ren och frisk hy, och en främling undrar med all rätt hur detta kan vara möjligt i vårt skiftande och ofta bistra klimat. Förklaringen ligger nog till en stor del i den rationella hudvård, som blivit en vana för våra vackra landsmaninnor. Till denna effektiva hudvård hör oundgängligen Florodoltvälen, vars milda, cremeliknande lödder innehåller substanser av de utsöktaste fettämnen och balsamiskt antiseptiska essencer.

Den verkliga skönhetsvälen är

FLORODOL

Kontrollant: Fil. dr. Sten Tydén.

PARFYMERI FLORA, GEFLE.

GABRIEL-HALLEN

Rikligt uroal av
SVENSK KONSTINDUSTRIALSTER

**FAJANS
KRISTALL
ARMATUR
GRAFIK**

KUNGSGATAN 13
Ingång i porten.
STOCKHOLM

Lilli Carlsons

TAPISSERIAFFÄR,

Sigtunagatan 3, Stockholm, hörnet av Odengatan. Originella handarbeten. Billiga mönsterritningar. Även egna kompositioner. Material till de moderna handknutna mattorna.

**Fyrtornets
Konserver**

för smörgåsbordet

rekommenderas

RADHES ANJOVIS i ostronsås.
FYRTORNETS SARDINER,
KAVIAR, MAKRILL, SILL i olja.
APTITBITAR, VINGASILL i dill.
Fyrtornets märke garanterar högsta kval. Tillsä att "Fyrtornet" finnes.

**DUNTÄCKEN
MADRASSER**

göra sängkammaren
till ett Paradis

J. Svensson & Bourghardt
GÖTEBORG

Täckfabrik Fjädderränseri

Barnkläder

för Gossar o. Flickor. OBS! Endast bättre kvalitéer. Extra julrabatt.

25 VÄSTERLANGATAN 25
Nancy Cederberg, Stockholm.

Fördärva ej Edra

dyrbara kläder genom försök med hemfärgning, utan sänd dem till

LUNDBY

Skönfärgeri & Kem.
Tvättanstalt, Göteborg
KUNGL. HOVLEVERANTÖR

Detta märke

garanterar

förstklassiga
lädervaror

**BLOMSTER-
hälsningar**

över hela jorden.

Beställningar å blommor ombesörjes kostnadsfritt under garanti för omsorgsfullt utförande å alla platser av

VASA BLOMSTERHANDEL
GUSTAF EKMAN,
GÖTEBORG.

Telefoner 10365, 4314. Telegr. Vasa.

Medlem av Föreningen för blomsterbeställningsförmedling samt de internationella organisationerna F. T. D. U. S. A. samt B-V i Tyskland 6000 medlemmar.

Säg det med Blommor!

**Van Houtens
Cacao och Choklad**

Världens äldsta och förmästa Cacaomärke.

Finaste Dessert-Choklader.

Stilfulla förpackningar.

Huvuddepot: Axel Bergmark & C:o, Göteborg.

Jag ser med förskräckelse

hur det, tack vare slentrian och gamla dumma fördomar, på många håll slösas här i landet. Om alla husmödrar verkligen ville besvara sig med att ta reda på hur utomordentligt bra natursmöret kan ersättas med Melange skulle därmed mycket vara vunnet.

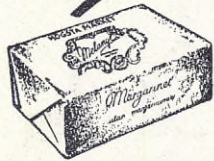
Om Ni råkar att få smör, som har en eller annan bismak, inte anser Ni väl för den skull allt smör dåligt. Men om en husmor låter lura sig att köpa ett dåligt margarin, då är hon ofta färdig att förkasta allt vad margarin heter. Köp blott ett förstklassigt margarin — ett sådant som MELANGE — och Ni skall för framtiden utbyta det dyra smöret mot Melange — till hushållskassans fromma.

Margarinet utan
margarinsmak

Melange

A.-B. AGRA MARGARINFABRIK
Stockholm

PERSSONS STICKMASKINER

Svensk tillverkning.
Guldmedalj å alla utställningar. Erkänt bästa maskin för tillverkning av alla sorters stickade artiklar, såsom strandkoftor, jumpers, sweaters, underkläder, strumpor m. m.
A.-B. Per Perssons Väv- & Stickmaskin.
Fabrik: Kontor & Utställning:
Fabriksgränd 3. Drottninggatan 21 B. STOCKHOLM.
Ensamförsäljare i Finland:
A.-B. Th. Neovius, Helsingfors.
REGERINGSG. 22, STOCKHOLM.
Platsens äldsta specialaffär för

Varje familjeförsörjare

bör bereda sina efterlevande Pension i

ALLMÄNNA ÄNKE- OCH PUPILLKASSAN

— Grundad 1784 —

Prospekt portofritt på begäran,
varvid denna tidning bör återopas.

Storkyrkobrinken 11 · Stockholm

— Ligger någon för döden?
— Ah nej, vi skola varken höra något skott, se någon hänga sig eller springa ut genom fönstret; det är blott studenten uppe på vindskammaren, som håller på att svälta ihjäl, det är så säkert som att jag står här.

— Jag skaffade mig närmare upplysningar och lät även samma dag studenten komma ned till mig. Hans yttre och hela uppträdande gjorde ett gott intryck på mig, och jag sade, att han skulle göra mig, som inte heller kände synnerligen till livets lycka, en mycket stor glädje, om han ville tillåta mig att låna honom så mycket penningar, att han i fred och ro kunde avsluta sina studier. Blodet rusade upp i hans bleka kinder, han sjönk på knä för mig och utbrast:

— Blott på ett villkor kan jag mottaga ert ädelmodiga anbud. Ni måste tillåta mig att offra er mitt liv, att bli min hustru, då jag en gång nått mitt mål!

— Jag räckte honom min hand och vi voro förlovade. Han läste från bittida på morgonen till sent om kvällen; om söndagen åt han middag hos mig, och det var allt umgänge vi hade, ty jag ville ogärna giva grannarna ämne till förtal. Då han hade tagit sin examen företog han på min bön en längre resa — så snart han kom hem, skulle bröllopet stå.

Ack, jag glömmar aldrig vårt första möte efter hans hemkomst. Jag hade till hans ära tagit på mig min veckade sidenklänning och min avlidna moders spetskrage samt sorgfälligt slätat mina flätor, innan jag fäste dem upp på huvudet. Ljusen i de stora armstakarna brunno klart. — Då jag hörde hans steg, skyndade jag emot honom; han såg på mig, stannade förlägen och kunde inte finna ett ord till hälsning. Ingen av oss talade om bröllop, vi återupptogo våra gamla vanor, veckodagarna voro helgade åt arbetet, och om söndagen åt han vid mitt bord — dock undvek han beständigt att se på mig. En gång, då jag satt där ensam och stilla och lät mina tankar dröja vid det förflutna och förgäves sökte finna orsaken till att hans blick beständigt undvek min, hörde jag plötsligt hans röst ute i tamburen, och strax därefter inträdde han med en ung vacker flicka vid handen. De sjönko båda ned på knä för mig, båda mig om förlåtelse, som om det varit en stor synd, att deras hjärtan funnit varandra. Jag, jag skulle avgöra deras framtidsöde! — — —

Nu fick jag något att tänka på. Jag ställde om brudens utstyrelse och gav henne åt honom. De bosatte sig i mitt hus, och vi stodo i innerligt vänskapsförhållande till varandra. De visade mig båda en rörande tacksamhet.

Den unga makan skänkte ett barn livet, och några dagar därefter bar man henne till gravsten. Hennes man grät icke, då han såg den tomma platsen; han log icke vid anblicken av sitt barn, han rörde nästan icke vid den mat och dryck man satte för honom, han tog aldrig en bok i handen. Jag kunde tala om alla möjliga saker, men fick aldrig något svar, och nämnde jag hennes namn, vinkade han strax, att jag skulle tåga. Hans kinder blevo ihåliga, hans gång släpande, och då vi med stort besvär hade lärt hans barn att stamma "pappa", lade han sig ned och dog. Men då han låg på dödsbädden, höll han min hand fast i sin och sade:

— Anna, i dag vedergäller jag dig allt vad du gjort för mig; jag överlämnar mitt barn i din vård! — — —

— Ja kära faster, det var visserligen sorgligt, men egentligen

En delikatess
för
smörgåsbordet

Arboga
smörblandning
"Mejerit"

Priset en bagatell i förhållande
till den utsökta kvaliteten! ~

CLUNDTNS

VITRUMS FERROL

är det kraftigast aptitgivande och mest stärkande av alla moderna organiska järnpreparat. Synnerligen lättmält föredrages det av den ömtåligaste mage. Vid blodbrist och svaghet av största verkan. Dess angenäma smak gör att det med lätthet tages av såväl barn som vuxna.

Tillverkas å
APOTEKET VASENS APOTEKS-
VARUCENTRAL VITRUM,
STOCKHOLM

Originalflaskor om 500 gram.
Fås å alla apotek.
Nedsatt pris kr. 3.25 pr fl.

Flyglar
Pianinon

Grotrian Steinweg

Huvudnederlag för Sverige:
HIRSCHS PIANOMAGASIN
(CEDERGREN & C:o)
Tel. 12194 Regeringsg. 26, A

Hälsans hemlighet

är rätt så enkel, när frågan gäller en ursprungligen frisk kropps-konstitution: endast ett naturenligt liv! Vår "kultur" tillåter dock ej ett sådant naturenligt liv, utan befördrar snarare raka motsatsen, med påföljd att kroppens olika organ och speciellt nervsystemet ofta lider nära nog obotlig skada. Ett sådant angripet nervsystem förorsakar både indviden själv och hans omgivning en mängd bekymmer och oro, missmod och ledsamheter! — I sådant fall bör i Sanokapsel intagas regelbundet varje frukost, då efter förvånansvärt kort tid nervsystemet återupprättats, aptiten återkommer och därtill även ny energi, arbetshög och ett varje dag ljusare levnadsmod. Sanokapslarna erhållas å alla apotek och kemikalieaffärer.

Ensamförsälj. i Skandinavien:
Harald Westerberg & C:o,
GÖTEBORG.

För
smörgåsbordet
Vanderberghs
smörblandade
margarin
"Favorit"

tycker jag, att han handlade mycket orätt mot dig. —

En mjuk hand slöt den unga flickans arm.

— Barn, våga aldrig tala ont om din gode faders minne!

Huck och kyrkogården.

Skiss av

Carl Magnus Brenner.

Det var då kapten Hammar bebrovs, som Huck för första gången i sitt liv för med i ett liktåg. Han var i den ålder, då ens krav på upplysning i en del frågor låter sig tillfredsställa med historier om storkar och hustomten, och då man alls inte har något emot att hysa sagans såväl goda som onda andemakter i sin värld. Men dödsproblemet kunde för Huck, — så ung han än var — inte lösas eller förenklas med de sagolika förklaringar, som Kerstin i köket eller mor, då hon satt och sydde vid skymningsbrasan, brukade anföra. Döden stod för honom i hela sin outränsakliga hemskhet, hårdare och skoningslösare än till och med Svarta Gubben i vindskontoret, — han, som kom släpande på en stor säck, när man inte ville äta havregrynsgröt, eller när de ljusa kvällarna lockade att vara uppe längre, än tillåtet var.

Och nu var farbror Fritz, som löst så många sjömansknutar och berättat så många underbara skepparlögner från Söderhavens korallrev, död. Han låg begravnen på Maria kyrkogård, och Huck hade vid begravningen fått en knippa liljekonvaljer av sin mor att kasta ned i den svarta gropen, där farbror Fritz — enligt gamla Kerstin — skulle ligga till den yttersta av alla dagar. —

Oaktat kapten Hammar inte hört till familjens intimare umgängesvännar, hade Huck hållit av honom med så intensiva känslor och med så mycken beundran, som bara en liten tioåring, som bestämt sig för att bli kaparkapten eller sjödykare, kan hysa.

Några månader före Fritz Hammars död — då kaptenen låg till sängs, mer svårt än vanligt plågad av gikten, hade Huck hört farbror Häkan från grannfamiljen utbrista:

"Det kan väl tusan se år i förväg vart det skall barka hän med den skutan. — Gubben Hammar, ja! Ett vrak är han, men inte säger jag något ont om honom på hans grav, när han är död! —"

Solidar

Tvätt=Extrakt

Fina, luftiga spetsar

bliva som nya efter behandlingen med det oersättliga **Solidar**.

Aldrig kunna dessa mjuka, slöjliga vävnader söndertrasas i tvätten, aldrig förlora desamma i utseende, om de behandlas med en mild **Solidar**-lösning i enlighet med den sakkunnigt utarbetade bruksanvisningen.

Det fastställda priset 52 öre pr 1/1 paket och 27 öre pr 1/2 paket står över all konkurrens på grund av den tvåkrika kvaliteten. Solidar är även det bästa till tvätt, innehåller icke något av de moderna, dyrbara, för kläderna så skadliga blekmedlen utan enligt analys från Statens Provvningsanstalt endast för smutsens avlägsnande lämpliga beståndsdelar.

Märk noga, att Solidar innehåller cirka 37 % torr tvål och är i förhållande till denna höga kvalitet och de låga, fastställda priserna det billigaste tvättpulvret i handeln.

När farbror Häkan var på besök i hemmet, brukade Huck alltid krypa in i vrån vid pianot — han skrattade så bullrande otäckt och var så ful att se på.

Den onde såg säkert ut så där, tänkte Huck.

Eller Svarta Gubben, som han aldrig sett, bara hört...

Men Döden kunde han, sin nästan outömliga fantasi till trots, inte föreställa sig personifierad, och mångfaldiga försök i den vägen kunde inte hjälpa honom att få ett klart begrepp om detta fassansfulla väsen, som far, mor och gamla Kerstin behandlade med en respekt, som tillkommer en hög och något sträng gammal herre.

När den tid var inne, då flottbron mellan Söder Målarstrand och Munkbrokajen skulle forslas iväg, visste Huck, att det började bli vår, och att man skulle flytta ut till sommarstugan på Lidingön. Nere på kyrkogården hade de väldiga snömassorna börjat smälta, kalkplanen vid allén kunde inte användas längre, där fanns bara en tjock snösörja, som räckte långt över knäna. En kväll gick Huck dit ned med en samling ny-

köpta kulor skramlande i sin ficka. Han tänkte söka upp en plats, där snön smält undan så pass, att han kunde rulla "långkäring" — det enda kulspel, som man kan ha nöje av ensam. Och Huck lekte mest för sig själv. Ty en pojke med den där rikt skapande fantasin har svårt att få en lek-kamrat att förstå den mystik, som en fantasi alltid förlämnar även den enkla och lätt begripliga leken.

Det hade varit kallt igen några veckor, Huck halkade ett par gånger i allén och uppgav snart funderingarna att spela kula, när han förgäves spejat efter en bar fläck. Han klev över det lilla staketet till kalkplanen. Den var en enda stor vattensamling, där ett och annat isflak flöt omkring. Det var rätt mörkt den kvällen, fast det var vår, planen lystes upp av några lyktor mitt emot, och Horns-

gatans lyktrader längre bort flöt ihop till ett gyllene band, liknande en långsträckt, glänsande överkropp. Huck klev upp på ett stort isflak, som långsamt kom flytande emot honom. Det var ett skepp, som skulle segla till fjärran hav, lugn stod kapten på däck och styrde skickligt förbi alla isberg, som kommo skutan i vägen. Framför honom reste sig ur havet ett högt torn — det var en fyr, från vars tornlugg ljus strömmade ut och varnade för alla klippor och skär. Och många voro de farkoster, som förolyckats där omkring. På båda sidor om sig såg han rester av fartyg, som gått i kvav. Där skyttade han i dunklet masttoppar, som stucko upp ur djupet. Liksom fastnitade vid vägorna stodo de där, orubbade av den vind, som strök förbi honom, där han for fram. Där låg skrovet av farbror Fritz' skuta, en enkel, svart masttopp dök fram ur en jätteväg, ett vrak var den, länge kunde man förresten ha vetat, vart det skulle barka hän...

Huck trodde inte, att han ville bli kaparkapten längre. Det var konst nog att sköta sin egen sku-

ta, hur många gånger höll han inte på att glida av flaket eller att halka omkull, när han vände för hastigt med sin stör! Så vände han så småningom till land igen. En jublande folkmassa skulle möta den djärve sjöfararen vid hamnen — redan såg han en gammal kvinna därborta, som viftade ivrigt emot honom. Huck gjorde en sista, elegant lov med flaket och stakade sig med stören till raketet.

— — — "Kerstin!"

Kyrkklockan slog nio, sjungande slag, när Huck med Kerstin vid sin sida tvärade Maria kyrkogata fram under den blekblå vårmånen. Nu skulle Svarta Gubben komma, försäkrade Kerstin, men Huck gick där tämligen lugnt och höll inte ens Kerstin i handen, vilket förvånade henne mycket, men gjorde henne mer besviken — för kvällsgrötens skull! —

Om natten hade Huck en otäckt dröm. Han drömde, att han plötsligt slant, där han stod på sitt isflak, och föll djupt i havet, svart vatten. Och över sig såg han, hur människor satte en sådan där hemsk, svart järnbild på platsen

Husmödrar!

Nedbringa hushållsutgifterna och prova KAFFETILLSÄTTNINGEN

"SANA"

Är tillverkad av uteslutande vegetabiliska ämnen. Välsmakande! Hälso-samt! Besparande! Sana är förordad av läkare. — Använd Sanatillsättning, 1 del till 2 delar rostat och malet kaffe (1 paket SANA till 1/4 kg. kaffe). Er ekonomi och Er hälsa skola båda må väl därav. Övertyga Eder självl! Köp i dag ett paket om 125 gram å 25 öre hos Eder handlande.

En gång försökt, oumbärlig!

Svea Kaffetillsättnings A.-B. STOCKHOLM Tel. 2257.

Partinederlag: Malmö: A.-B. Adolf Faxé. Tel. 4882. Göteborg: Olof Glénne & C:o, A.-B.

Välfriserad är Väklädd.

Ingenting kan förstöra ett gott intryck såsom en ovårdad och ful frisyr. Använd därför varje morgon vid Eder kamning en smula "Stacomb".

Stacomb

får håret att ligga som Ni önskar och ligger oförändrat hela dagen.

"Stacomb" giver håret glans och ett naturligt fall.

"Stacomb" är oumbärligt för damer och herrar till varje frisyr.

Erhålls i tuber och burkar. Fråga efter "Stacomb" hos Eder frisör.

Partinederlag: A.-B. Parfymeri R. BARLACH, Upplandsgatan 17, Stockholm. A.-B. Hans Ströbech, Malmö.

Forlang udtrykkelig **BARDIN'S POUDRÉ DE PERLES FINES PARIS**

Fås i alla Parfymaffärer, Apotek och Färghandlare. Engros-Depot Madsen & Wivel, Köpenhamn.

MED OBETYDLIGT ARBETE

få linoleummattor, bonade möbler och golv
en varaktigt och vacker glans, då de bonas med

GAHNS BONVAX.

Absolut fritt från frätande
eller eljest skadliga ämnen.

NAMNET GAHNS
ÄR EN GARANTI FÖR
FÖRSTKLASSIGT FABRIKAT.

TILLVERKARE:
HENRIK GAHNS AKTIEBOLAG, UPSALA
KUNGL. HOVLEVERANTÖR.

Billiga handdukar!

Obetydligt felaktiga hellinne 2-skaft handdukar, rödbårdiga och rödrutiga (absolut äkta färger) 50 och 55 cm. bredd, oavpassade samt även avpassade i 65, 70 och 75 cm. längd utsäljes till Kr. 6:20 pr kilogram. Hellinne 4-skaft extra god kvalitet, vit, rutig eller rödbårdig, 55 cm. bredd kr. 7:35 pr kilogram. Sändes mot postförskott eller efterkrav.
VÄSTGÖTA LINNEVÄVERI, Fritsla 5.

STIGFJORDENS

SUPÉSILL, UTSTÄLLNINGSSILL,
HEKLASILL, APTITBITAR, KA-
VIAR, OSTRON-, HUMMER-
SAMT DELIKATESSANJOVIS
REKOMMENDERAS

AKTIEBOLAGET STIGFJORDEN
KONSERVFABRIK - GÖTEBORG

Mellins Food

är en världsberömd,
lättsmält kraftnäring för
barn, ammande mödrar,
konvalescenter och ålder-
stigna samt för personer,
som lida av mag- eller
tarmsjukdomar. Förord-
nas av läkare. Köpes
i apotek, speceri- &
drogaffärer.

där han sjunkit. Då förstod Huck,
att det var döden och slutet.

Livet lärde Huck så småningom
att inte tro varken på de goda el-
ler onda sagorna med sina troll
och tomtar, skyddsänglar och
spöken. Men sagan om Döden,
som han i sin barndom förnekat,
tvingades han med tiden att tro.

IDUNS SKÖNHETS- INSTITUT

N:r 118. Snälla Fru Skönhets-
doktorn! Jag är rysligt hjulbent,
varjämte även fötterna få en nå-
got förvrängd ställning. Finns det
något sätt att bota dylikt fel och
i så fall vilket? Oändligt tack-
sam för råd. *Förtvivald.*

Vid Zanderska institutet, orto-
pediska avdelningen, behandlas
människokroppens missbildningar.
En tids behandling där kanske
kunde hjälpa er. Ni borde även
skaffa er inlägg i skorna, så att
fötterna få den rätta ställningen.
Uppgift på inläggs mått etc. får
ni på nämnda institut.

N:r 119. Beder vänligen Fru
Skönhetsdoktorn om recept på
gurkmjolk, som ju lär vara ett
bra medel mot slapp hud. Kan
man få den tillagad på apotek?
32-åring.

Recept på gurkmjolk återfinnes
i sv. på fr. 65 i n:r 23, men som
ni kanske ej har det numret, upp-
repas receptet här: 60 gr. söt
mandelolja, 150 gr. färsk gurk-
saft, 45 gr. gurkessens, 4 gr. fin-
skaven silkestvål, 1 gr. benzoë-
tinktur. — Gurksaften erhålles
genom att skära en tvättad gurka
med skal och allt i smala
strimlor och låta dessa sakta koka
till mos i så knappt med vat-
ten som möjligt; silas först ge-
nom en i hett vatten urvriden
duk. Essensen göres av lika delar
gurksaft och sprit. Essensen
och tvålen läggas i en rymlig burk
eller flaska och omskakas grund-
ligt. Efter några timmar, då två-
len är fullkomligt upplöst, tillsät-
tes gurksaften. Skakas och blandas
väl, hälls upp i skål och oljan
och tinkturen tillsätts under
flitig omrörning. Förvaras på
väl korkade flaskor, som ställas
på mörkt ställe.

Medlet anbringas på huden ef-
ter tvättning, absorberas nästan
genast och är därför angenämt
att använda.

Man kan ju förete själva re-
ceptet på apoteket och fråga om
de vilja utföra det, men det är
dock ej det minsta svårt att göra
det själv.

N:r 120. Fru Skönhetsdoktor!
Var god låt mig få ett bra me-
del för att få mina händer och
fingrar smala och vita, de ha bli-
vit så stora och röda av hushålls-
bestyr. *Fåfång.*

Håll händerna om aftnarna i
så varmt vatten ni kan tåla, till-
satt med litet alun. Massera hän-
derna med någon hudcrème och
drag rymliga handskar på och låt
dem sitta under natten. När ni
tvättar händerna — aldrig i rik-
tigt kallt vatten — skall ni tor-
ka dem omsorgsfullt, från fin-
gertopparna och nedåt, alldeles
som när man sätter på sig nya
handskar. Efteråt gnider ni in
händerna med följande: Saften
av ½ citron blandas med vitan
av ett färskt ägg och några korn
fint salt. Omkring ¼ gr. tannin
och 2 matskedar eau de cologne
tillsätts under omrörning. För
att göra verkan större kan ni en
stund efteråt bära handskar,
helst gummihandskar.

KALODERMA RIS-PUDER GELÉE TVÅL

FÖR HUDENS RATIONELLA SKÖNHETSVÅRD
F. WOLFF & SOHN, KARLSRUHE i.B.

I 30 år beprövat hudmedel mot
köld och solbränna.
Säljes på alla apotek och hos hand-
lande i tuben à 60 öre o. i kr.
I parti hos
LARS MONTÉN, Stockholm.

Vid Reumatism,
Huvudvärk,
Gikt och Ischias

såväl som vid
influensa, och
smärtor av alla
slag, verkar
TOGAL snabbt
och säkert.

Togaltablet-
terna utskilja
starkt den skad-
liga urinsyran
ur kroppen och går sålunda till
själva roten av det onda. Togal
anbefalles varmt av många läkare
och kliniker i Europa. Det efter-
lämnar inga skadliga biverkningar.
Smärtorna lindras omedelbart, och
även sömnlöshet bekämpas med To-
gal. Tillhandahålles av apoteken.

BRUNKOLS- BRIKETTER

av de före kriget så all-
mänt populära märkena
ILSE, A. K. W. och
KAISER finns numera
ständigt i lager. Rekvirera
en provhl. från

"OLAUS OLSSONS"

Extra billigt!

Ett provparti Näsdukar samt en del
Spetsdukar.

DE FÖRENADE SPETSFABRIKER-
NAS FÖRSÄLJNINGSLOKAL,
Grevturgatan 13 (Hörnbutiken) Sthlm.

Svält ej

Edra krukväxter. De
leva ej endast av vat-
ten. Giv dem Planta-
gén, ett på veten-
skaplig grund sam-
mansatt konc. växt-
näringssalt. Erhålles på bleckburkar
hos Frö-, Färg- och Kemikaliehandlare.
Begär originalförpackning.

Vid årets Andrakammarval

befäste bonderörelsen sin ställning i Sverige.
Alla, som önska följa utvecklingen av
denna folkrörelse, böra läsa

Vårt Land och folk

Bondeförbundets centralorgan.

Genom sin jämna spridning bland Sveriges
bondebefolkning från norr till söder är Vårt
Land och Folk ett mycket effektivt annonsorgan.

Prenumerera! — Annonsera!

SKÅNSKA DAGBLADET MALMÖ

med söndagsbilagan "HEMMET"

Svenska landsortens mest spridda dagliga tidning.
Effektivaste annonsorgan för stad och land.
När dagligen 60,000 sydsvenska hem.

Magda Bergquists

nya legendsamling

Sju sagor

föreligger i bokhandeln illustrerad av Aina Masolle.

Utkommer även i fransk, engelsk och dansk översättning.

Om Magda Bergquists förra legendsamling skrev

Celie Brunius i SV. DAGBL.

"Det allra bästa, som kan sättas in den mognande ungdomens händer."

Emy Hall i STHLMS DAGBL.:

"Det är sagor för stora och små. Man läser hennes varma och känsliga legender med stor glädje och lägger bort boken med saknad. Hennes sagor och sägner äro tecknade med psykologisk och historisk blick och präglas av varm människokärlek."

Marie-Louise Gagner i IDUN:

"Här finnas verkligt gripande saker."

Vera v. Kræmer i STHLMS-TIDN.:

"En diktarens ord. Vacker och stämningsfull, skriven med värme och poetisk känsla."

Häft. Kr. 2: 75.

Inb. ,, 3: 75.

SVENSKA KYRKANS
DIAKONISTYRELSES
BOKFÖRLAG

LÄDER-ARMBAND

Märke: "MIDGET"

(Patent o. lagl. reg. varumärke)

KR. 2 KR.

Världens mest praktiska läderarmband

Klockan sitter absolut stadigt och kan icke glida av armen

Syddas remmar av bästa engelska kvalitet
Bese prov på äkta Midget hos urmakaren.

Fetmans problem löst.

Behandling av fetma har hittills i huvudsak bestått i en reglering av födas beskaffenhet förbunden med ett dagligt mått av kroppsrorelse.

Fetma låter sig emellertid i många fall icke avlägsnas med denna behandlingsmetod, beroende på att fetma ofta orsakas av störningar i ett flertal innersekretoriska körtlar. Man har nämligen funnit, att kroppens förmåga att utnyttja födoämnen minskas genom bristande funktion hos dessa körtlar, varigenom onormal fettavlagring uppstår. För att fetma således med framgång skall kunna bekämpas, måste kroppens ämnesomsättningsförmåga ökas, och detta kan endast ske genom tillförsel av körtelsekret.

På grundval av denna erfarenhet har Dr. Georg Henning framställt sitt preparat Lipolysin. Lipolysinet har blivit kliniskt prövat, och svenska läkareauktorer ha offentligt bestyrkt medlets fulla effektivitet.

Lipolysin säljes endast å apotek och tillhandahålles i förpackningar om 40 tabletter till Kr. 8: 50, om 100 tabletter till Kr. 20:—, 1—2 tabletter 3 gånger dagligen är normal dos. Vit förpackning för män, röd för kvinnor. Prospekt på begäran från Elefantens Droghandel, Stockholm.

LIPOLYSIN
MOT
FETMA

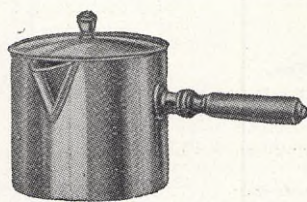
M. ZADIGS

prisbelönta neutrala
Lanolin Crème-Tvål

den yppersta av alla Toilette tvålar, förlänar huden ungdomlig friskhet och skönhet.

M. ZADIG, Malmö.

H. M. Konungens Hovleverantör.

DEGEA

Kokapparater

Hållbara - Eleganta - Billiga

12050a ½ lit. Kr. 11: 50
12051a 1 " " 12: 50
12056a 1½ " " 15:—

Aterförsäljare erhålla rabatt.

Ensambförsäljare för mellersta och norra Sverige.

Elektriska Aktiebolaget
Skandia

Butik: Tunnelgat. 14, Stockholm.
Avd.-kont.: Umeå, Sundsvall Östersund, Gevle och Karlstad.

BOKNYTT

Svenska Kyrkans Diakonistyrrelsens Bokförlag har sökt uppdelat sin bokutgivning mera jämt över hela året. Sålunda har under den gångna sommaren en hel del arbeten utkommit, varibland särskilt den i dagarna i 2:a uppl. utkomna Nathan Söderblom: "Från Upsala till Rock Island" väckt ett berättigt upseende. Ett standardverk på sitt område är H. Hägglund: "Henrik Schartau", utgiven till 100-årsjubileet. Kammarrättsrådet Erik Schallings: "Vem äger våra kyrkor och deras egendom?" är en högst gedigen undersökning över den brännande frågan. En likaledes historiskt beaktansvärd levnadsteckning har utkommit i och med Elin Siléns missionärsbiografi "Christian Friedrich Schwartz". Bland uppbyggelsearbeten fäster man sig vid Sam. Stadeners vackra bok "Vid kyrkans port", ord till "dem som vilja bli präster, eller som redan äro det eller som börde vara det". A. G. Joelssons betraktelseserie för skola och hem "Barnens morgonandakt" har utkommit med en ny del, II: 1, och dess fortsättning förväntas inom den närmaste tiden. Några ungdomsböcker föreliggas också såsom "Kärlek och hem" av Ragnhild Törner, den kulturhistoriskt värdefulla "Teckningar ur en lång levnad" av Nils Carlén samt "Hos morföräldrarna", en moders älskliga skildring för sina barn av morföräldrahemmet.

Sveriges Kristliga Studentrörelses Bokförlag har en hel del nyheter värda att anföras. Här föreliggas sålunda två svenska original, de gedigna essaysamlingarna "Omkring det moderna kulturproblemet" av John Gustavson och Elof Åkessons "Norströman". Ytterligare märkas biskop J. A. Eklunds: "Andelivet i Sveriges kyrka", varav en femte del utkommit under titeln: "Kampen om Sydsvenska och dess betydelse", rektor Manfred Björkquists aktuella broschyr "Kristendomen och pacifism", vidare sjunde upplagan av Nat. Beskovs: "Kampen för renhet", docenten Yngve Brilioths: "Tidernas konung", en samling betraktelser och föredrag över moderna frågor och problem, samt slutligen framlidne lektor Ernst Hedströms "Det eviga livet" och d:r Fredrik Ysanders uppmärksammade: "En internationell läkareuppgift". Bland översättningar på detta förlag finner man bland nyheterna den amerikanske författaren H. E. Fosdicks: "I Mästarens tjänst" och 2:dra uppl. av det vida uppskattade arbetet "Bönen" av samme förf. Till julen beräknas föreliggas hans nya bok om karaktär och levnadskonst. Ett sållsamt betagande intryck ger den nyutkomna boken "En vandring i ljuset", en samling brev och minnen av Renée de Benoit.

Vinterny. Svenska Missionsförbundets stora jultidning, har nu utkommit i sin tjugonde årgång.

Missionshandbok med Almanacka för 1925 utgiven av Svenska Missionsförbundets expedition. Pris 3 kr.

Denna uppslagsbok för missionskunskap är speciellt avsedd för predikanter och lärare, som skola hava nytta av den vid utarbetandet av föredrag och lektioner rörande missionen.

Utdöda djur, drag ur djurlivet i förgångna tider har utgivits på Natur och Kulturs förlag av rektor Ivar Säfve. Särskilt för ungdomen har den rikt illustrerade boken stort intresse.

Mazettis Bröst-Kors Idealet för Bröst-karamell lindrande och välgörande mot hosta och heshet fås öfverallt!

Såväl i förseglade blick-askar som i lös vikt.

AKTA SPETSAR

alla slag till billiga priser i
Teneriffa Magasinet, 5 Biblioteksg.

"Senapen som giver god aptit"

TE WE SENAP

Pris 1: — Kr.

En aptitgivande och aromatisk senap av engelsk typ.

Handsyddas underkläder.

Barnklänningar, pyjamas, märkning och hälsöm mottagas.

HELMI KRONBERG,
Kungstensg. 22, I. V. 115 32,
Stockholm.

Vitare tänder.

Hur millioner fått dem.

Det finns ett sätt att få vitare och rena tänder. Millioner människor använda det numera. Ni kan numera iakttaga resultatet i vida kretsar. Vill Ni veta hur man kan få dem?

Bekämpa beläggningen.

Denna metod bekämpar beläggningen på tänderna — den klibbiga hinna man kan känna med tungan. Beläggningen biter sig fast vid tänderna och gör dem fläckiga och missfärgade. Den bildar dessutom en mörk hinna som gör tänderna glanslösa.

Beläggningen kvarhåller även matrester, som jäsa och bilda syra. Den håller syran i ständig beröring med tänderna och förorsakar frätning. Milliontals sjukdomsfrön frodas däri. Dessa äro, i förening med vinsten, den förmästa orsaken till pyorrhé.

Tandläkekonsten känner nu metoder att effektivt bekämpa beläggning. Medelst dem dels

upplöses beläggningen, dels avgnides den utan skada för emaljen.

Overtygande försök hava ådagalagt effektiviteten av dessa metoder. En ny tandpasta har framställts, så att envar dagligen kan draga nytta av dem. Dess namn är Pepsodent. Framstående tandläkare bland alla nationer rekommendera numera dess användning.

Resultaten visa sig snart.

Skydda emaljen!

Pepsodent upplöser tandbeläggning, avlägsnar den sedan med ett medel betydligt mjukare än emaljen. Använd aldrig tandmedel vilkas grova beståndsdelar måste döljas med tvål eller annat smörjmedel.

Pepsodent mångdubblar även salivens alkalitet, ävensom dess stärkelsesölsande förmåga. Dessa äro naturens stora tand-skyddande medel i munhålan.

Sänd in kupongen för en 10-dagars provtub. Lägg märke till hur rena tänderna kännas efter dess användning. Iakttag att den klibbiga hinna har försvunnit. Se huru tänderna bliva vitare, allteftersom beläggningen försvinner. Klipp ur kupongen nu.

Pepsodent

VARU-

Den nya epokgörande tandpasta.

Ett vetenskapligt sammansatt tandmedel, numera föreskrivet av alla framstående tandläkare.

Heltub kr. 1: 25. Dubbeltub kr. 2: 25.

10 DAGARS TUB GRATIS

1607

Eneqvist, Holme & Co A/B, Vasagatan 15-17, Stockholm
Sänd en 10-dagars tub till

Namn:

Adress:

Skriv fullständig adress. Skriv tydligt. Endast en tub till samma familj.

Idun 30/11

Galoscher

Eleganta moderna
passformer.

Största urval.

A/B. KUNTZE & CO.

DROTTNINGGATAN 52
STOCKHOLM.

"I morgon är åter en dag."

Det hade de råd till att säga förr i världen. Nu går det icke att till morgondagen uppskjuta, vad som kan göras i dag. Och ändå har nog litet var av oss, som lidit av permanent huvudvärk, ibland tvungits att uppskjuta dagens arbete till i morgon, därför att vi helt enkelt inte orkat mera. Nu ges det ett medel för alla värkande huvud, nämligen "Globoid", som har den fördelen framför andra medel, att det icke har någon som helst skadlig inverkan på mage eller hjärta. Kom ihåg namnet "Globoid".

Globoid är den bästa hjälpen mot förkylning, huvudvärk, reumatism, tandvärk, ischias, gikt, nervsmärtor o. d. Globoidtabletterna äro ovala och därför lätta att taga in. Användas på kliniker och sjukhus. Fråga Eder läkare om Globoid. Erhålles å apoteken (utan recept) i flaskor om 20 eller 40 tabl. à ½ gr. Pris pr flaska 1:25 resp. 2:40.

Även det svagaste hjärta och den klenaste mage tåla

GLOBOID

Med

sula och klack

av Trelleborgs fabrikat går Ni torr även på våta gator och Ni halkar icke, Ni drager icke in smuts, ty sulorna äro släta och Ni kan obehindrat bruka galoscher, om så tillfälligtvis är önskvärt. De hålla 3 gånger så länge som läder.

TRELLEBORGS GUMMISULOR erhållas hos läder- och skohandlande.

SPRINGMADRASSER och **STÄLMÖBLER**

Ny illustrerad katalog med stor prissänkning från 15 mars på begäran gratis och franco.

SKAND. SÅNGRESÅRFABRIKEN
Tel. 344. Karlstad. Tel. 344.

Stomin
Pris: 2:25.

Magmedicin, kraftigt magstärkande, snabbt apptiggivande och naturligt välgörande. Bepövat sedan 20 år. Originalförpackningar å apotek, drogaffärer eller direkt.

Broschuren, 95 e tusendet, om Stomin, sändes gratis.

Fru HEDVIG LINDHOLM
Upplandsg. 68-149, Stockholm.

Effektivaste värmelednings-spisar.

WOCO

Begär offert.
WOCO-VERKSTÄDerna, Motala.

KALMAR — KALMAR LÄNS TIDNING är ett utmärkt annonsorgan.

Vävskedar

jämte övriga tillbehör för handvävstolar. Vävspännare, Skyttlar, Skedkrokar och Spolmaskiner köpas förmånligast hos

A.-B. Borås Mek. Väfskedsfabrik, Borås. Rikstelefon 10 28.
Exp. till landsorten mot postförskott.

"Idun bör ej saknas i något hem!"

IDUNS värdefulla julnummer GRATIS

(bokhandelspris kr. 1:50)

till alla som provprenumerera å tidningen IDUN för hela December månad.

Endast Kr. 1:50

Julnumret innehåller bidrag av:

Prins Wilhelm

fångar i dikten "Hav" sina första starka intryck av de silverskimrande eller vitskummiga vågor, som fyllde hans gossehåg med farans tjustning och dröm om äventyrens rika värld.

Selma Lagerlöf

öppnar för oss sin sagovärld och visar i en berättelse mellan fantasi och verklighet en visionär uppenbarelse av krigets fasor, men pekar framåt mot världsfredens ljusa rike.

Elin Wägner.

Raskt och sant uppfattade typer och karaktärer, gott hjärta och gott humör, ha alltid kännetecknat Elin Wagners författarkonst. Det är detta, som också präglar hennes novell "Pius och Pytia" — en bild ur Stockholms intellektuella kretsar.

Bo Bergman

visar med den borne diktarens psykologiska intuition och förnäma stil i "Den tomma stolen", vilka lidanden och fröjder, som kunna rymmas i ett skenbart alldagligt människoöde.

Georg Nordensvan

ger med sin vanliga vederhäftighet en av sympati och fin förståelse buren essai av Gustaf Cederströms i bästa mening starka och svenska konst.

Gustaf Cederström,

författaren-konstnären målar här i ord alla de känslor och barndomsminnen, som väckas hos honom, medan han en stilla skymningsstund lyssnar till den gamla pendylens tick-tack från hemmet på Krusenbergs.

Anna Lenah Elgström

skildrar i novellen "Adam och Eva" med värme och friskhet en intellektuellt betonad, kylig kvinnotyp, som i farans stund återfår all sin feminina ursprunglighet, och finner den man, hon kan älska.

Albert Engström,

Strixredaktören, presenterar ur sitt rika galleri av gamla präktiga ursvenska typer från Ystad till Haparanda, sedda och skildrade med hans oförlämliga humor, ännu några i sanning originella herrar.

Prenumerationen verkställs å närmaste Postkontor eller genom att insända Kr. 1:50 i postanvisning eller frimärken **direkt** till

TIDNINGEN IDUNS EXPEDITION
Mästern Samuelsgatan 45, STOCKHOLM.

Uppgiv tydligt namn och adress.

Provprenumerera omedelbart, ju förr dess hellre!

Sturemagasinet

MATTOR

prover och kostnadsförslag på begäran. Adressen är 15 Stureplan, Stockholm.

貨中 Kinamagasinet

Räsiden 3.50, DUKAR, Flygeltäcken, Kuddar, Konst saker, Mattor m. m. Regeringsg. 43 I, Stockholm. Riks 30 86.

BESTÄLLNINGAR

Dam- & Barnkläder

o. KAPPOR emottages Valling. 17 n. b. Sthlm. Tel. Norr 110 09. Fru MARIA LINDQUIST.

Hål för örhängen

utföras hygieniskt och smärtfritt. Pris 15 kr. inkl. efterbehandling o. sterila ringar. 11-5. Drottningg. 81 A. Fru M. von Mickwitz, Stockholm.

Institut för plastiska behandl.

NORMANS GLAS OCH PORSLIN billigt.

Hantverkaregat. 32, Odengat. 41, Styrmanngat. 11, Stockholm.

Piska

och Renovera MATTORNA vid Saltsjöbadens Kem. Tvätt.

BREVLÅDA

RED:S BREVLÅDA.

Kajs vill ha ett gott ord i brevlådan. Det skall bli. Men först kommer litet hetvägg. Är det rakt nödvändigt att varenda förälskad liten dam utlöser sina känslor i vers som hela världen skall bli delaktig av? Kajs har dock en viss formell talang — det var det goda ordet! — fastän man vet inte riktigt hur mycket hon mer eller mindre medvetet lånat av företrädare i Apollons tjänst.

Skygning sval med aftonstjärna träden suckar drömligt stilla som en alf jag ville gärna sväva bort mot vattnets villa. Stiga med en tår i båten ro så mjukt i näckroståten höra snabbt hur vassen susar *känna* huru havet brusar där jag har min vän...

Lycka till Kajs! Och välkommen åter — det vill säga från båtferden.

Fru Marianne. Insänd 60 öre i frimärken och var sedan välkommen till inträde i korrespondensklubben.

Idunsläsare. Vi kunna tyvärr icke intaga eder fråga, som ju är en ren annons, utan torde ni vända eder till vår annonsavdelning.

MEDELPUNKTEN
i alla festliga anordningar
till julen är och förblir

Liljeholmens ljus

GREN LJUS, JULGRANSLJUS
ANTI KLJUS, KULÖRTA LYXLJUS (SPLENDOR)

LILJEHOLMENS STEARINFABRIKS A.B.

STOCKHOLM
Kungl. Hovleverantör

Khasana

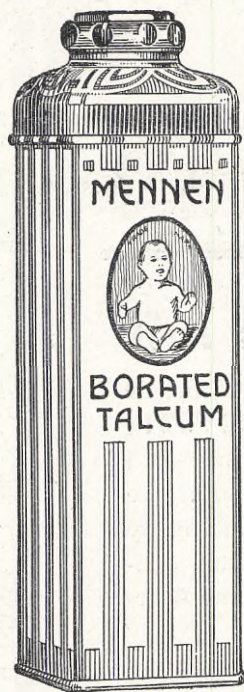
Skönhet och Elegans

omges ständigt av ett lätt moln av doft. En bortskämd smak tycker om det originella. Alla anspråk uppfyllas av Khasana. Ett egendomligt behag utgår från dess doft. Den är icke påträngande och dominerar ändå, och dess verkan bibehåller sig lika tills den avdunstar. Khasana-Parfym, Khasana-Puder och de andra Khasana-artiklarna som passa lika väl för herrar som för damer, finnas att få i många tusen affärer. Stark parfimerad Khasana-Fickalmanacka bibehåller doften oförsvagad. Fås mot insändande av 25 öre.

DR. M. ALBERSHEIM / FRANKFURT A. M.
FABRIK FÖR FINARE PARFYMERIER / GRUNDAD 1892

Representant för Sverige: Aktiebolaget Bernhard Maring, Sthlm. Tel. 109 68, N. 240 80.

Under Mikroskopet

ter sig Mennens Bor-talk-puder som en myriad av små vita tvättsvampar. Så verkar det också. Det absorberar all fuktighet, tränger in i alla små hudveck och utför där sin viktiga mission att hålla Babys skinn mjukt, torrt och sunt. Alla mödrar borde begagna det för sina småtingar efter varje bad och tvättning och vid varje ombyte. I nio fall av tio beror Er Babys missnöje, om den skriker, på hudbesvär av en eller annan art. Mennens Bor-talkpuder gör underverk. Det skyddar och stärker huden på samma gång. Hav alltid till hands

MENNEN'S

Bor-talk-puder

Kan Ni ej erhålla MENNEN hos Eder handlande skriv till oss direkt.

General-Agent

A/B GUSTAF ENEQVIST

Vasagatan 15-17, Stockholm

Solens verk

är den bländande vita färg, som alltid kännetecknat HOLMA linnevävnader.

Mjukhet, glans, jämn vävnad, slitstyrka — se där de mest framstående egenskaperna hos HOLMA-linnet. HOLMA duktyger, servietter och handdukar i damast, jacquard och dräll äro utförda med de stilfullaste mönster. HOLMA lakanslärft är av erkänt öoverträffad kvalitet.

Vackra, mjuka och behagliga äro

HOLMA

DUKTYGER, SERVIETTER,
HANDDUKAR, LAKANSLÄRFT

Holma fabrikat säljes hos väl-försedda väv-nads- o. manu-fakturaaffärer.

Holma-Helsinglands
Linspinneri- & Vävveri A.-B.,
Madängsholm.

Receptet för dagen

Makaronipudding med skinka

(för 6 pers.).

200 gr. svenska makaroner, 1½ lit. vatten, ½ msk. salt (8 gr.), 4 hg. rökt skinka.

Äggstanning: 2 à 4 ägg, 3 kkp mjölk, ½ tsk. salt, ¼ tsk. socker.

Till formen: ½ msk. smör (10 gr.), 2 msk. stötta skorpor.

Beredning: Makaronerna sköljas, påsättes i kokande, saltat vatten och få koka 15—20 min. De upphälles i durkslag och vattnet får väl avrinna. Skinkan skäres i små tärningar, blandas med makaronerna och massan lägges i smord och brödbeströdd pajform. Äggen vispas väl med mjölken, och kryddorna och äggstanningen hälles över anrättningen i formen.

Puddingen gräddas i ordinar ugnsvärme omkr. 45 min.

PROESSDORF

Yema

Kall och rå luft

är en ömtålig huds farligaste fiende. Det effektivaste försvar mot denna finner Ni i YEMA hudcremetvål, som icke allenast skyddar en ömtålig hy utan samtidigt förbättrar densamma. Gör all hudcreme överflödig.

*
Säljes överallt.
Pris 1 kr. pr st.
*

PARFYMERI SJÖBERG
MALMÖ

Stockholmskontoret:
26 KARLAVÄGEN 26
Telefon: Norr 263 73. Norr 263 74.